

SzKBE Hírmondó

A Szegedi Karszt- és
Barlangkutató Egyesület
időszakos kiadványa

38. szám

2010. szeptember 1.

Tartalom

Hírek	3
Akció ó Kalandos barlangtúra 1000 Ft-os kedvezményel	4
Bauer Márton: A Szuadó-völgy barlangjainak kutatása	5
Ország János: Árvíz a Mecsekben ó A klímaváltozás hírnöke?	14
Ország János: T1 Technikai tanfolyam	17
Egyesületi Hírek	19
Varga Kara és Kovács-Lukoczki Georgina: Múló fellángolás vagy új szerelem?	22
Szitner Zsuzsa: Barlangnap Orf n	30
Bauer Márton: Nyári kutatótábor	32
Agyagos Kupa	33
Dezs Fesztivál	34
Mikulás túra	34
Barlangkutatás a nagyvilágban	35
Akire büszkék vagyunk: Dr. Barta Károly	38
Marosi Csilla és Chikán Gábor: Elt nésünk a Bükkben	40
Rendszeres egyesületi programok	44
Mecsek Háza	45
SZKBE elérhet ségei	47
Kivágható akciós kupon	48

HÍREK – Ez történt

- **Barlangász gyermektáborunkat** június 20-26. között Orf n rendeztük meg 9 gyermek részvételével. A tábor vezetője Koltai Gabriella, segítők Bauer Márton és Kis Laci voltak. Ezúton is köszönjük a munkájukat!
- **Napközis gyermektábort** tartottuk a Mecsek Házában július elején, Kovács-Lukoczki Georgina kezdeményezésére és vezetésével. A programoknak nagy sikerük volt, a gyermekek jól érezték magukat. Köszönjük az újító ötletet, a lebonyolítást, és várjuk a hasonló kezdeményezéseket!
- **Az Egyetemisták és F iskolások Országos Turisztikai Találkozóját** idén Orf n rendezték meg július 13-18. között. Közismert nevén az EFOTT-on nem csak bulizni vágyó tagjaink, de lelkes szórólaposztó kispajtásaink is részt vettek; munkájuk eredményeképpen a rendezvény egész ideje alatt látogatható volt sátrunk a Civil Faluban, és jó néhány fesztiválózó a Trió-barlanggal is közelebbi ismeretséget kötött ☺.
- **T1 technikai tanfolyamot** szerveztünk az egyesület életében először. Március 20-21-én Orf n és április 3-5-én Budán, a Kecsehegyi-kézfőben volt a helyszíne. (részletek a 14. oldalon)
- **Elnökségi ülés:** június 12-én és július 6-án. (részletek 19-21. oldalon)
- **Barlangnap Orf n** június 19-20-án. Szenzációsan sikerült, mindenki jól érezte magát, szívüket-lelküket kitették a szervezők, az időjárás is kegyes volt! (részletek a 30-32. oldalon)
- **Nyári kutatótábor** július 31-től augusztus 8-ig. Kevesen voltunk, de hatékonyak tudtunk lenni, aki ott volt, jól érezte magát, megérte szervezni! (részletek a 32-33. oldalon)

HÍREK – Ez fog történni

- **„KIS SÉTÁK - NAGY CÉLOKÉRT” ótúra** szeptember 3-5. között.

Program:

Szeptember 4. (szombat) kalandtúra a Mecsek barlangjaiban: érdeklődéstől függően a Trió-, Szuadó-, Vízfolyás-barlangokba, illetve az Abaligeti oldalágba lehet ellátogatni.

Szeptember 5. (vasárnap) Gy r f ökofalu ó egy alternatív település. Faluséta és a Szent László tanösvény bejárása helyi szakvezetéssel.

A ŠKIS SÉTÁK ó NAGY CÉLOKÉRT ó Kampány a környezettudatosabb életértő elnevezés KEOP projektnek a negyedik és egyben utolsó túrája. **Szeretettel várnak mindenkit a rendez k!** Részvétel el zetes bejelentkezéssel a 36-30-975-8933-as telefonszámon, illetve az info@karsztesbarlang.hu e-mail címen!

- **T2 felkészít túra a Bükkben** szeptember 3-5. között.
- **Elnökségi ülés Szegeden** szeptember 25-én. További információ: Süni (Bauer Márton)
- **Agyagos kupa** szeptember 11-12. Tervezett helyszín: Szuadó-völgy (Részletek a 33. oldalon)
- **Dezs Fesztivál** október 1-3. között. Evés-ivás, mulatozás, na és egy kis munka a Nagyházban. (Részletek a 34. oldalon)
- **Kutatóhétvége a Nagyház körül** október 22-24-én.

Nagyszabású kutatóhétvégének álcázott házibulit szervezünk. A két nap legfontosabb feladatai: fagy jtés, faaprítás és a ház körüli teend k elvégzése. Erre a hétvégére tervezzük az egyesületi felszerelés ellen rzését is (kötéltechnikai eszközök és kutatási eszközök). A pesti és a szegedi csapatok addig a pontos eszközlistát írják össze, és küldjék el Ország Jánosnak!

Természetesen este közös kaja és felh tlen mulatozás várható a tábort z körül!

- **Mikulás túra december 3-5.,** Aggtelek térsége (részletek a 34-35. oldalon)

AKCIÓ

Kalandos barlangtúra a Mecsekben 1000 Ft-os kedvezménnyel!

Érvényes a Mecsek Házából induló, a Trió- és a Szuadó- barlangokba vezetett rendszeres túráinkra!

Az akció 2010. december 31-ig tart. A kupon kivágható a Hírmondóból, vagy letölthet a www.mecsekhaza.hu oldalról, készpénzre nem váltható, kizárólag a Mecsek Házában (7677 Orf , Barlangkutató u. 1.) váltható be. A kupon adta kedvezmény más akciókkal nem vonható össze. Személyenként 1 kupon váltható be.

Akciós kupon a 48. oldalon!

Bauer Márton

A Szuadó-völgy barlangjainak kutatása

A Mecsek földtani szerkezete

A Mecsek hegység a Tiszai nagyszerkezeti egység Mecseki zónájában található. Ezen a területen 290-245 millió éve, azaz a Perm folyamán f ként szárazföldi üledékképzés zajlott. Ezt bizonyítja a Cserdi Formáció, a Bodai Aleurolit Formáció és a K vágószíni Homok Formáció is. A perm-triász határ ez utóbbiban található.

A kora triász elején (240 millió éve), a mezozoós eljegesedés sarkkörti jégének megolvadásával elkezdődött

egy jelentős tengerelöntés, melynek hatására megváltozott az üledékképzés. Az addigi szárazföldi felszínformáló folyamatokat felváltotta a tengeri üledékképzés. Ennek hatására az alsó triászban part menti, nem karsztos kőzetek halmozódtak fel (pl. Jakabhegyi Homok Formáció), melynek a Szuadó-völgyi barlangok fejlődésében jelentős szerepe van. A középső triászban a transzgresszió elhaladtával különböző rámpa facies karbonátos kőzetek alakultak ki. Ilyen többek között a Hetvehelyi Formáció, és a Misinai Formáció Csoport. Ez utóbbi része a Lapsi Mész Formáció is, melynek kitüntetett szerepe van kutatási területünk kialakulásában.

A Felső Triászban erre az üledék összletre rakódott le a Karolina-völgyi homok Formáció. A középső Krétában az afrikai és európai kontinens közeledése miatt az óceán bezáródott, megtörtént üledékeinek kiemelkedése és a takarós szerkezetek kialakulása. Ekkor jött létre a területen ma is jól látható antiklinális szerkezet. Az antiklinális tengelye közel kelet-nyugati csapással és mérsékelt keleti dőléssel húzódik Pécs felől nyugatra. A felboltozódás következményeként az antiklinálist felépítő kőzetek erősen igénybevettek, vetekkel átjártak. Ennek fontos szerepe volt és van a barlangok kialakulásában, illetve további fejlődésében, hiszen a litoklázisokból könnyen tudnak kialakulni nagyobb vízvezető járatok, barlangok.

A Vízföld-barlangrendszer vízgyűjtő területén a földtani negyedid szakban jelentős szerkezeti mozgások voltak. A völgyhálózat főbb irányainak kialakulásában a fontos szerepet játszó törési irányok mellett a fiatal tektonikusmozgások is nagymértékben befolyásolták, melyek többek között meghatározták a Szuadó-völgy, és a Körtvélyes-völgy irányát.

Az elmúlt kétmillió év során a hegység többször emelkedett és süllyedt, és az ennek következtében fellépő lejtőváltozások és karsztvízszint-ingadozások döntően befolyásolták a nyugat-mecseki karszt fejlődését.

Ezek a földtani események azt sugallják, hogy a területen könnyen kialakulhattak barlangok, melyek nagysága akár országos viszonylatban is jelentős lehet, így a barlangkutatás a nyugat-mecseki karszton már viszonylag korán elkezdődött.

A Vízfő-barlangrendszer kutatásának története

A mecseki karszterület kutatása már az 1700-as évek végén megkezdődött az Abaliget-i barlang feltárásával. Ettől kezdve a barlangról számos cikk jelent és jelenik meg a mai napig. Egyik első tudományos, mindenre kiterjedő ismertetését Myskowsky Emil írta 1905-ben. Az első részletes térképet Kadics Ottokár készítette 1922-ben, míg ezzel egy időben Bokor Elemér a barlang élvilágát dolgozta fel részletesen. Ekkorra Abaliget a Baradla mellett az ország második legjobban megkutatott és publikált barlangjává vált.

Az orfiai Vízfő-barlangról először Myskowsky tesz jelentést 1905-ben. Írásában megemlíti, hogy ugyan a forrás-barlang jelenlegi állapotában nem járható, de a helybéli idős emberek elmondása alapján 40-50 évvel ezelőtt meglehetősen hosszban volt járható. Emellett említést tesz a Vízfő forrásbarlang tetemes vízhozamáról is. Ennek ellenére az első jelentősebb kutatás csak a II. világháború miatt csak 1952-ben zajlott Kessler Hubert vezetésével. Ekkor vízszintsüllyesztéssel sikerült benézni a forrásszáj mögé, de a nagy vízhozam miatt bejutni nem sikerült, csak 1958. október 23-án a MŰHOSZ bűvárainak. A forrásbarlang vízgyűjtőjét csak 1970-ben sikerült lehatárolni. (1. ábra)

1. ábra: A nyugat-mecseki karszt vízgyűjtőjének

1952 és 1960 között a Kévi László, Rónaki László és Vass Béla vezetésével a barlangot 170 méter összhosszúságban tárták fel, végpontját pedig egy több mint 20 méter mély szifon jelentette. Az akkori technikai feltételek mellett a szifon átúsztatása szinte lehetetlen feladatnak bizonyult, így a barlang feltárását a víznyelkön keresztül próbálták elérni.

Ezután az Achilles-barlang került a figyelem központjába, melyet 1965-től kezdve 10 éven át kutattak. Az inaktív nyel a Szuadó-völgy és a Remeteréti-völgy találkozásánál nyílik. A kutatást több omlás és szerencsétlenség is nehezítette. Jellemző az akkori bontási lehetőségekre a 45°-os lejtésnek a hajtása és a dinamittal való robbantásos technika alkalmazása. Végül a barlang kutatása 1974-ben véget ért. Ebben az időben épült a mai út Pécs és Orf között. Sajnálatos módon az útépítők több nyílást is betömtek a Remeteréti-völgy burkolása közben.

A Vízf-barlangrendszer feltárása később több fronton folyt. A Büdöskúti-völgyben nyíló Spirál víznyel barlangot 1977-ben kezdték bontani (a kutatást néhány hónap után egy nyári esőzés okozta beomlás és feltöltődés miatt abbahagyták), majd 1996 óta történik rendszeres kutatása 2008-ban nagy sikereket hozott. Jelenleg a Mecsek legmélyebb (-101,1 méter), és második leghosszabb barlangja (747 méter). Itt található a Mecsek egyik legnagyobb barlangterme, a Spirál szíve-terem is.

A Szuadó-völgyi barlangok kutatása

A Trió-barlang bontásával a Szuadó-völgyi nyelk feltárása már 1969-ben elkezdődött, de az omlásveszély miatt abbamaradtak a további kutatások.

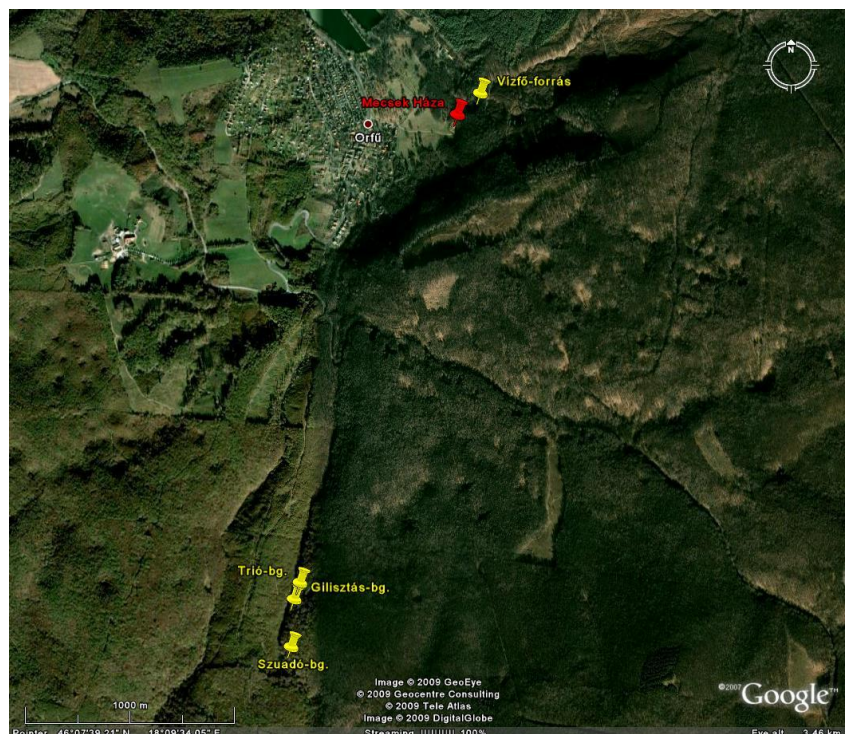
A Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület (SZKBE) 1994-ben kezdte el feltáró kutatásait a területen, akkor még JATE Barlangkutató Csoport néven. Elsődleges célpontja akkor a völgy legészakibb, legfiatalabb és jelenleg is aktív barlangja, a Szuadó-barlang volt.

Számos elméleti kutatás bizonyítja, hogy a Vízf-barlangrendszer minimum 5-6 km hosszú lehet, és az egyik feltételezhető ága éppen a Szuadó-völgyet kialakító tektonikai eseményekhez köthet. A völgyben három völgytalpi nyel helyezkedik el. Legdélibb fekvésű, a jelenlegi karsztos-nem karsztos kizethatáron kialakult Szuadó-barlang. Ezt követi sorban észak felé haladva a Gilisztás-barlang és a Trió-barlang. (2. ábra)

2. ábra: A Szuadó-völgyi barlangok helyzete

Jakucs László neves karsztkutató elképzelései szerint hasonló földtani szituáció kialakulásának következtében könnyen fennállhat az a lehetőség, hogy a legfiatalabb nyel (jelen esetben a Szuadó-barlang) közvetlenül az aktív alsóbarlanggal van összeköttetésben, míg az idősebb nyelk egy (vagy több) felső, fosszilis barlangszakasszal vannak közvetlen kapcsolatban. Sajnos a Szuadó-völgyi nyelk kutatása még nem ért olyan fázisba, hogy kapcsolatuk milyenségére fény derüljön.

1993-ban a szegedi földrajz szakos egyetemisták, akik a Szuadó-barlangot kutatni kezdték, a választása azért esett a Mecsekre, mivel ez egy nem felkapott, eredményekkel kecsegtető karsztos terület volt. Az egész hegységre kiterjedő, szisztematikus terepbejárás után 1994 októberében indult el a bontás.

Szuadó-barlang (kataszteri száma: 4120-69)

A megbontott Szuadó-nyel (3. ábra) közvetlenül a Rókahegyi Dolomit és a Viganvári Mész határán fekszik, az Orf i-patak medrének alján, de nem a meder középvonalában mint a Gilisztás- vagy a Trió-nyel, hanem a patakmeder folyásirány szerinti jobb oldalán nyílik a felszínre, közvetlenül a völgyoldalban. Az árvízkor jelentkező nagyobb vízmennyiséget nem képes befogadni. Ilyenkor az Orf i-patak a 250 méterrel lejjebb található Gilisztás-nyelben (az id szakosan m köd árvízi nyelvben) talál utat a föld alá.

A nyelv törmelékeinek összementálódott cseppk bekérgezései arra utalnak, hogy a nyelv életkora több ezer éves lehet, mivel ilyen vastagságú és tisztaságú kalcitkéreg kialakulásához mindenképpen hosszabb idő, megfelelően tágas és állékony, üledéktől mentes üreg kellett. A barlang feltételezhetően több ezer éves múltja alatt m ködése térben és időben közel állandó volt.

A bejáratú szakasz (*Bejáratú árok Polcos-terem*) morfológiája és méretei arra utalnak, hogy részleges inaktivitása viszonylag új keletű, amiért a legnagyobb kapacitású és időben legtartósabban m köd nyelv járatnak kell tekintenünk.

A barlang következő szakasza (*Hasadék*) a Viganvári Mész és a Rókahegyi Dolomit réteghatárán fekszik. Itt a deformációval együtt elcsúszás is történt, ami a puha és kevésbé kötött dolomit fellazulásával, összetöredezésével járt. Ez az összetöredezett kzet azután könnyen erodálódhatott, és a helyén létrejött a *Hasadék*. A barlang eddigi szakaszai az eróziós formákat, némi cseppk bekérgezést és mangánkérges kavicsot nem számítva jelentős képződményekkel nem rendelkeznek.

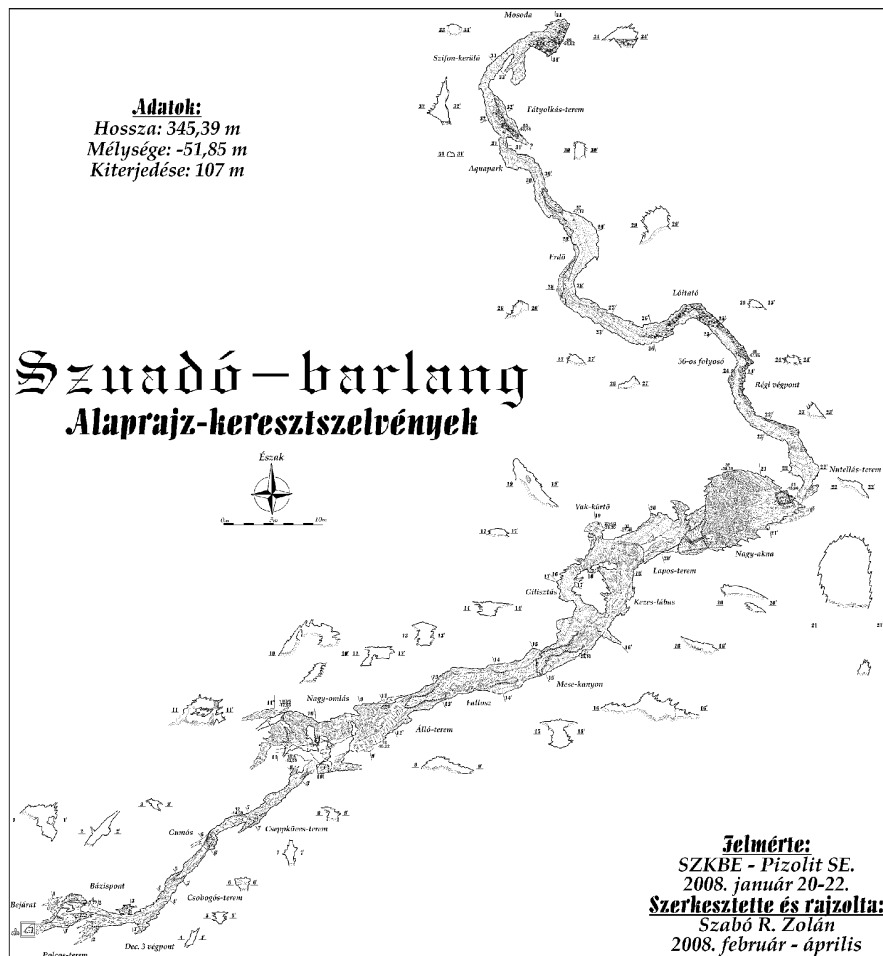
A Szuadó középső szakasza (*Csobogás-terem Kezes-lábas*) már a B-típusú karsztokra jellemző patakos jellegűt mutat, így morfológiai jegyei élesen elütnek az eddig tárgyalt szakaszokétól. Üregei természetes, ember számára is járható, közös morfológiai bélyegekkal rendelkező keresztmetszettel bírnak. A járatok a karbonátos kzetekbe bemaródtak, nem pedig két, hosszan követhető, viszonylag sima felületű réteglap között haladnak.

A járatok keresztmetszete két határozott részre osztható. Alul, ahol a befogadó kzet keményebb, a szelvény székebb. A félkörívesen hajló járatok (meder) hosszabb ívén folyik és végzi pusztító tevékenységét a barlangi patak, mint ahogyan minden felszíni meanderező vízfolyásnál is ez a mechanizmus érvényesül. Megjelennek a klasszikus barlangi képződmények, a cseppkövek, borsókövek, a különféle kalcit bekérgezések, kiválások. A járatok közel azonos, ÉK-i irányultságúak. Ez az ÉK-DNy-i irány megegyezik a területre jellemző haránttörések irányával.

A *Nagyomlástól* kezdve állandóvá válik a vízfolyás. Ez a barlangi patak két forrásból származik: egyrészt az elterelt Orf i-patakból, másrészt a karsztos kzetekből állandóan szivárgó és csepegő vizekből.

A *Nagy-akna* impozáns méreteivel, eltérő morfológiájával és szerkezetével különbözik a barlang többi részétől. Mintegy 15 méter magas és kb. 8x8 méter alapterületű. Mennyezete kupolaszerűen záródik, átmérője az akna feneke felé folyamatosan növekszik, így minden oldalról áthajló sziklafal építi fel. Az akna függőleges helyzetben található rétegek között alakult ki. Képződményeit néhány különböző színű cseppk csoport jelenti. Alján egy alig 1 méter széles és 1,3 méter magas, határozott téglalap szelvényű, vékony cseppkövekkel sűrűn díszített, lapos mennyezetű járat nyílik, mely felfelé, "visszafelé" halad.

A Nagy-aknából való továbbjutás sokáig váratott magára. Nagyobb sikereket csak 2006-ban sikerült elérni. Az ekkor felfedezett szakasz összhosszúsága 67 méter. Iránya er sen eltér az eddigit l.

Jellemz je, hogy cseppkövekben igen gazdag, és állandó vízfolyással rendelkezik. Ezen járat vége egy kb. 4-5 m²-es szifontó, mely egyben a Szuadó-barlang jelenlegi végpontját jelenti. A tó vízszintje alatt a járat ugyan folytatódik, de a bejárattól való nagy távolság és a CO₂ magas koncentrációja miatt a barlang további kutatása nagyon megnehezült. Ezen okok miatt a Szuadó-völgyi nyel k kutatásának célpontja áttev dött a Gilisztás-, és Trió- barlangokra.

3. ábra: A Szuadó-barlang alaprajza

Trió-barlang (kataszteri száma: 4120-71)

A Trió-barlang 255 méteres hosszával és -58 méteres mélységével, a Mecsek második legmélyebb és hetedik leghosszabb barlangja. Tipikus víznyel barlang, jelenlegi állapotában már csak id szakosan aktív. A Lapsi Mész Formáció Lapsi Mész Tagozata és a Lapsi Mész Formáció Tubesi Mész Tagozata foglalja magába. A völgy három barlangja közül elméletileg a legid sebb, de mivel ezek a nyel k szimultán m ködnek, ez a további fejl és során nem feltétlenül jelenti azt, hogy ez a legfejlettebb is. Bejárata a völgytalp keleti felében nyíló természetes akna. A barlangot morfológiailag három részre lehet osztani.(4. ábra)

A bejárattól az aknarendszerig viszonylag sz k, egyenletes lejtés , körülbelül 30 méter összhosszúságú. Több, egymással párhuzamos járatból tev dik össze, melyb l csak egy járható az ember számára.

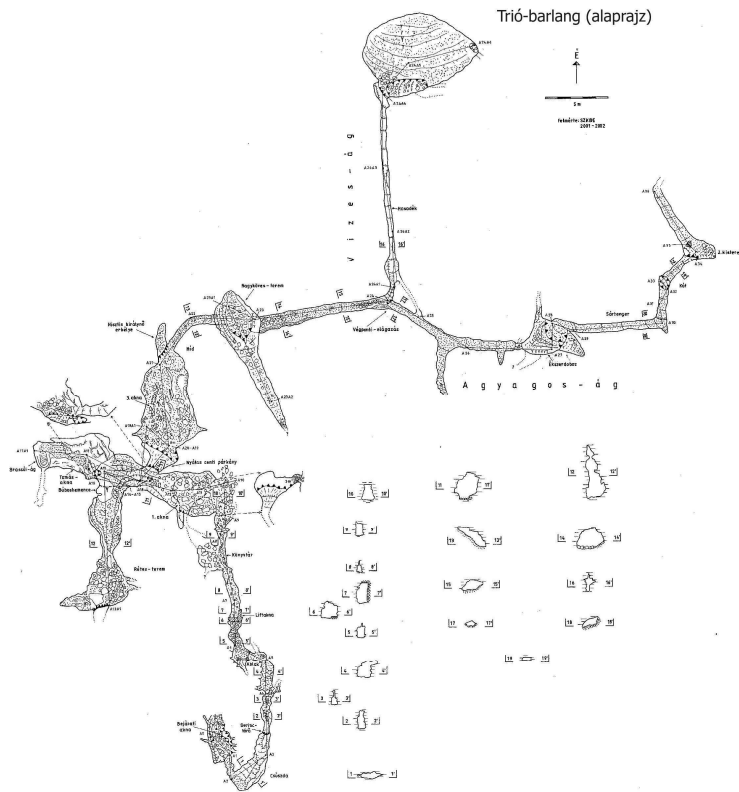
Az aknarendszer jellegében és méretében er sen elüt az el z szakasztól. Három függ leges aknából és a hozzájuk kapcsolódó vízszintes részekt l áll. Az aknák közel mer leges irányt zárnak be egymással. Feltehet leg a járatok a nagyfokú tektonikus hatás eredményeként alakultak ki. Felt n , hogy a k zet meglehet sen repedezett, beszivárgó vizek a legszárazabb id szakban is vannak. Ennek következtében jelent s mennyiség cseppk található itt. Az Egyes-aknát és a Rétes-termet kialakító törések találkozásánál jött létre a Búbos kemence nev

cseppk , melynek talpi átmér je 1,5 méter, magassága 0,8 és 1,5 méter között változik. Ezzel a mérettel a Mecsek eddig ismert legnagyobb cseppköve. A radiokarbonos kormeghatározás eredményeként 4800+/- 250 év jött ki, mely a méretet tekintve rendkívül fiatalnak mondható. A *Kettes-akna (Tamás-akna)* jóval nagyobb az *Egyes-aknánál*, magassága 6,3 méter. Ehhez kapcsolódik még oldal irányból a *Brassói-ág* elnevezés fosszilis ág. Valószínűsíthető, hogy ez a járat valaha aktív vízvezet járat volt, de a patak hátravágódásával és a délibb nyelési pontok kialakulásával mára lefejez dött, még a legnagyobb árvizek estén sem tapasztalható vízszivárgás az ágból. A *Tamás-aknára* jellemzőek az éles k zetperemek, a víz eróziós hatása és a márga rétegek er s kipreparálódása.

A *Hármas-akna* legnagyobb mélysége meghaladja a 8 métert, hossza több mint 6 méter, szélessége 3 méter körüli. A barlangban először itt található nagyobb mennyiség agyag, mely egykori tó üledékére utal.

Az aknarendszert l a végpontokig általánosságban elmondható, hogy a járatszelvény az aknához képest csökken, a d és mérsékl dik, ellaposodik. Az *Elágazás* elnevezés pontnál egy mélységi lefejezés történt, itt kettéválk a barlang. A *Vizes-ág* folyamatosan hátravágódott, és elhódította a vizet az *Agyagos-ágtól*. Ez utóbbi már a legnagyobb áradásokkor sem kap vizet az akna fel l. Az elágazástól északra tartó *Hasadék* szelvénye lefelé sz kül, nehezen járható szálkövekkel határolt járat. 2 méteres tereplépcs vel csatlakozik a 7,5x9,5 méter alapterület *rszem-terem*hez. Innen a *Kút* nevezet nyel n jutunk le a *Karácsterembe* egy kis kuszodát követ en. Ez a terem egy vet mentén alakult ki. A vet kialakulása közben vet breccsa képz dött, ami a végponti terem f tójében szépen nyomon követhet . A vet mindkét oldalán a rétegek er sen töredezték, de megtartották eredeti helyzetüket. Lényegében a réteglapok váltak el egymástól, illetve az egyes lapok összetöredezték. A vékony törési réseket a kés bbiekben agyag töltötte ki. A termet elhagyva patakos járatba jutunk, mely csekély d és réteglapok között vezet. A *Vizes-ág* végpontja jelenleg ebben a kuszodában található.

Az *Agyagos-ág* az *Elágazástól* kezd dik. Érdekessége, hogy az *Ékszerdoboztól* kezdve ismét meg n a járatok d lése, ismét jelent s mennyiség homokkővet tartalmaz és ismét jelent s mennyiség cseppk található ezen a barlangszakaszon. A morfológiai jellegek alapján azt feltételezzük, hogy az *Agyagos-ág* valaha egy külön víznyel lehetett, mely csak kés bb forrt össze a már ismert barlangszakaszokkal. Fontos megemlíteni, hogy eredeti állapotában ez a barlangrész egy cseppk lefolyással el volt záródva. Feltételezhető, hogy ez az elzáródás az okozója a nagymennyiség kiülepedett agyagnak, és valószínűsíthető, hogy a *Nagyköves* teremben és a *Hármas-aknában* található agyagkitöltések is ennek az elzáródásnak a következtében kialakult barlangi tónak az üledékei. Ennek a bizonyítása további vizsgálatokat igényel. Az *Agyagos-ági* végpontot jelenleg egy szálk sz kület zárja le. Légmozgás nem tapasztalható és egyéb bontási nehézségek miatt ezt a végpontot jelenleg nem kutatjuk. Reményeink szerint a két ág minél hamarabb találkozik és a járatszelvény meg n . Jelenleg -55, és -58 méter mélyen van a barlang két végpontja, mely már nagyon megközelíti a feltételezett karsztvízszintet. Mindezek ellenére az egyik legreményteljesebb végpont a Szuadó-völgyi nyel k tekintetében.

4. ábra a Trió barlang alaprajza

Gilisztás-barlang (kataszteri száma: 4120-70)

A völgytalp nyugati szélén, a Triótól 50 méterre, déli irányban fekvő (Szuadó-völgyi 2. számú) nyel a völgy harmadik komolyabb kutatás alá vont barlangja.

2007-ig elsősorban a Trió két végpontja és a Szuadó-barlang élvezett kutatási prioritást. Bár szép eredményeket értünk el bennük, átütő sikert, a nagy bejutást nem hozták meg. Ekkor merült fel a kettő között nyíló Gilisztás újbóli megbontása. A nyel már többször kutatták, de megfelelő technikai háttér hiányában nem értek el jelentősebb eredményt.

A 132,9 méter hosszú, 51,14 méter mély képződmény tipikus B-típusú karsztperemi víznyel, amely a Jakab-hegy északi oldalának vízfolyásait összegyűjtő Orfi-patak vizét vezet a mélybe. A barlang a triász anizuszi korú Lapisi Mész Formációban alakult ki. (6. ábra)

Mivel a három barlang fejlődésének földtani helyzete azonos volt, a Szuadó és a Trió morfológiai jegyei alapján sejtettük, hogy egy jelentősebb méretekkel bíró járatrendszernek kellett itt kialakulnia -18 és -40 méter mélységben. (5. ábra)

5. ábra A Szuadó-völgyi barlangok hosszmeteszete 2007 elején

Feltevéseinket a következő megfigyelésekre alapoztuk. A Szuadóban a Nagy-akna bevezető rétegei közel vízszintesen (kibillenes okozta 20-25° dél és észak felé) helyezkednek el. A Nagy-akna tetejében látványosan függőlegessé válnak, majd az aknából kilépve egy töréssel hirtelen visszatérnek a már említett közel vízszintes rétegződéshez. Nyilvánvaló, hogy az akna kialakulásában döntő szerepet kapott az ezt kiváltó elmozdulás, a rétegek helyzete. Az akna előtt és után a járatszervény lényegesen keskenyebb, enyhébb lejtésű. Lejjebb, az 56-os folyosóban, annak északi oldalában masszív mészkő breccsát figyeltünk meg. A Trióban az aknasor alján Dr. Konrád Gyula terepi megfigyelései és Kopasz Imre szakdolgozata alapján rétegtani tagozatváltás feltételezhető. Ennek érdekessége, hogy az idősebb tagozat van felül, és a

fiatalabb alul, ami fordított rétegtani elhelyezkedést jelent. Ez összecseng a MÁFI 1970-es földtani térképszelvényével, ahol fúrásokból egy határozott feltolódást rajzoltak ki. Ezeket a megfigyeléseket pontosan értelmezni csak egy gondos k zettani vizsgálsorozat elvégzése után lehet, de már most megállapítható, hogy a feltolódás okozta gy r dés, elmozdulás együttesen hatott mindhárom nyel re, pontosabban preformálta azok kialakulását. Ezen teória igazolása végett 2007-ben az SzKBE újra megbontotta az addigra teljes mértékig visszatölt dött nyel t.

Az azévi nyári kutatótábor igazolta a számításainkat. -20 méter mélységben egy közel 26 méter mély (párkánnyal megosztott) aknát tártunk fel. A bontást a felszínig feltölt dött nyel t l kellett kezdeni. Az új, eddig még ismeretlen járatszakaszok cseppkövekben szegények. A rétegek sok helyen gy rtek. A Trió-barlangban is megfigyelhet márgás rétegsorok a *Párkány* környékén jelentkeznek, s az akna aljáig láthatók. A barlang tektonikailag preformált, a járatok általában a rétegd léseket követik. A rétegek els ránézésre kronológiailag helyesen követik egymást, a feltolódásnak nem találtuk egyértelm nyomát.

A víz a Gilisztás esetében a patakmeder nyugati szélén, a kövekkel vegyes homokos, agyagos mederüledékben t nik el áradások idején. Árvízmentes id ben az Orf i-patak teljes vízmennyisége a fiatalabb és magasabban fekv Szuadó-barlangban el tud nyel dni, tehát a Gilisztás-barlang id szakos víznyel ként funkcionál. A mederüledék alatt mintegy -5 ó 6 m mélységig nem található szálk zet, omladékban haladunk. Ez a bejárati szakasz faácsolattal van biztosítva. Az *Ácsolati-akna* alján bejutunk a -7 méter mély és 1,5 méter széles hosszanti *Csipkés-aknába*. Nevét a közel vízszintes mészk rétegek (20°-os d lés déli irányban) kipreparálódott rétegfeljáról kapta, melyek az akna felét l függ legesbe fordulnak, szép gy rt szerkezetet hozva létre. Az akna víztiszta, tektonikailag preformált, alján karbonáteres a mészk . Egy törés mentén visszanyúlik a felszín felé, korábban (1996) ott volt a bejárat. A biztonságos közlekedést egy rozsdamentes létra segíti.

A második szakasz a két aknát összeköt kuszodából áll. Itt els sorban a rétegek mentén halad a barlang. A *Csipkés-akna* alján egy 2 méter hosszú, vízszintes, sz k járat következik (*Bordás*), aminek a végén egy 1,5 méteres jobbra kanyarodó lebújás van. A falon borsók látható. Ezt követ en a réteglapok mentén újabb 4 méter hosszú, vízszintes járaton mászunk keresztül (*Kiskutyázó*), mely aztán a réteglapokra mer legesen jobbra fordul. Ez jelentette az 1997-es végpontot. A következő 3 méter hosszú szakaszon a rétegek szépen gy rtek. Enyhe balkanyar után egy átbontott sz kületen átjutva újabb 3 méteres kuszoda következik, a rétegek közel függ legesek. A végén bejutunk egy fülkébe (*Süni Beach*), amely a balról nyíló *Levi-k rt n* beérkez vizek segítségével tágult ki. E kürt mintegy 6 méter magas, borsókövekkel és cseppk zászlóval díszített, a zászlón mangán kiválás látható. A fekéjében található hordalék alapján feltételezhet , hogy igen szoros kapcsolatban áll a felszínnel. A *Süni Beachb l* egy lapos átbújáson jutunk be a *26-os akna* tetejébe.

Ennek szádája réteglapok mentén, laposan kezd dik. Két részre tagolódik, kb. felénél a *Párkány* osztja meg. Az akna fels részének felénél egy átmen járat keresztezi utunkat, de folytatást nem találtunk egyik járatban sem. A rétegek gy rtek, néhol függ legesek. A falon szép cseppk lefolyás látható. Északi fele er sen omladékos. A *Párkány* alatti szakaszt apró sztalaktitok tarkítják. Az akna alján a rétegek általában 20°-ban dél felé d lnek, bár helyenként hullámosan gy rtek.

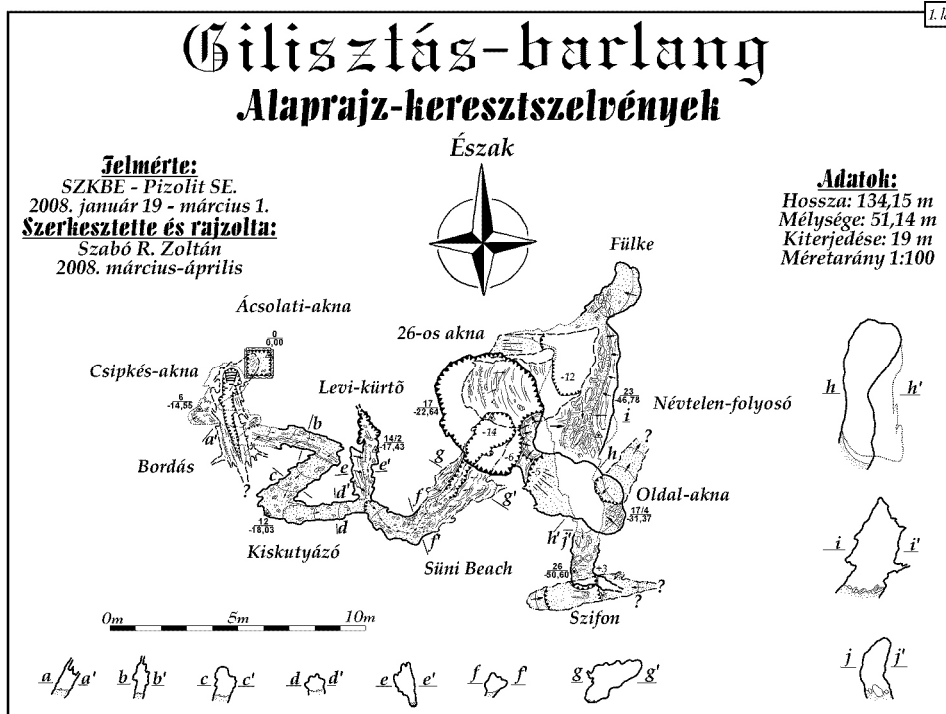
A köteles szakasz után a járat déli irányban folytatódik. Egy kis bemászással elérünk egy markáns vet t, melynek iránya kelet-nyugati. A barlang ezen vet mentén hasadékszer en folytatódik. A járat magassága kelet felé fokozatosan csökken. A hasadék végén a járat 60°-ot

fordul jobbra. Innent l kezdve a hasadék jelleg megsz nik, a szelvény ellaposodik és kiszélesedik. A szakasz alját klasszikus patakmeder-hordalék takarja. Hat méter után egy terembe érünk, melyre ó bár alig pár méter széles és hosszú ó, jellemz a tektonikai preformáltság. Ezt a többféle rétegd lés is alátámasztja. Kialakulásában fontos szerepet játszanak a fentr l leszakadó réteglapok. Emellett a terem másik jellemz je az asszimétrikus üledék felhalmozódása. Észak-keleti felén f ként a finom szemcsés üledék dominál, míg délnyugati részén a durvább frakciók (homok, kavics) az uralkodóak. Innent l kezdve a jelenlegi végpontig jelent sebb jellegváltozás nincs. A terem utáni szakasz legf bb jellemz je, hogy a járatot már nem els sorban a rétegd lés határozza meg.

A további kutatás szempontjából két lehetséges végpontja van a Gilisztásnak. Az egyik egy szifontó, mely érdekes módon nem a barlang legmélyebb részén található. Egy markáns hasadék mentén kialakult teremben felduzzadt tóról van szó, melynek vízszintje alatt látszik a terem kialakító hasadék folytatása.

A másik végpontot jelenleg egy agyag dugó jelenti, melynek a bontása valamivel kisebb infrastruktúrát igényel. Sajnos a barlang teljes szakaszára jellemz az igen magas CO₂-szint. Leveg ztet -rendszer nélkül hosszabb kutatóm szakok kivitelezése értelmetlen, de még a

jelenlegi technikai lehet ségek mellett is komoly kihívást jelent. Mindezek ellenére a Gilisztás-barlang végpontja az egyik legreményteljesebb végpont a Szuadó-völgyi barlangok kutatásában.

6. ábra A Gilisztás-barlang alaprajza 2008-ban

A Szegedi Karszt és Barlangkutató Egyesület jöv beni céljai között szerepel a Szuadó-völgyi nyel k további kutatása. Mivel a Szuadó-barlangban a bemutatott szifon vízszintsüllyesztése a korlátolt technikai lehet ségek miatt igen nehézkes, ezért az els dleges kutatási cél a Gilisztás- és a Trió-barlang. Jelenlegi állapot szerint a Trió Vizes-ági végpontja a legkönnyebben kutatható, ezért legnagyobb er bedobással ott folynak munkálatok. Mindemellett a Gilisztás végpontjain is dolgozunk, de a nehézségek miatt (szell ztetés id szakos kiépítése) csak elegend emberi er forrás esetén van rá lehet ségünk.

Irodalom

Barta K.óTarnai T. (1996): Karsztkutatás az orfi Vízf -forrás vízgy jt területén - TDK dolgozat

Császár G. (2005): Magyarország és környezetének regionális földtana, pp. 213, 234-241

Jakucs L. (1971): A karsztok morfogenetikája, Budapest, Akadémiai Kiadó

Kopasz I. (2003): A mecseki Trió- barlang földtani, hidrológiai, morfológiai és genetikai feldolgozása, különös tekintettel a barlang értékeire és azok oktatásban való hasznosítási lehetőségeire. Szakdolgozat

Ország J. (2007): A Gilisztás-barlang feltárásáról. Hírmondó, 28. szám

Ország J. (2008): 2008. évi kutatási beszámoló. SzKBE

Mecsekinfó

Ország János

Árvíz a Mecsekben –

A klímaváltozás hírnöke?

Az idei év tavaszán igencsak megtréfálta a barlangászokat az idjárás. Kézzel fogható jelét is láthatjuk a klímaváltozásnak, elsősorban a szélsőséges felerősödésnek.

A tavasz 2010-ben március 19-én köszöntött be a Mecsekben a napi átlagos mérséklet emelkedésével, ami biztosította a hóolvadék lassú beszivárgását. A tavaszi hóolvadást egy áprilisi közepi, kétnapos, 25 mm-es csapadékhullás követte. A karszt annak rendje és módja szerint nyelte a vizet, a repedéshálózat töltődött, a telített zóna szintje emelkedett. Azután május közepén váratlanul lehullott 3 nap alatt 150 mm csapadék (2010. május 15-17., szombat és hétfő között), majd 21-23-án újabb 21 mm, ami az éves csapadékmennyiség közel negyedét jelenti. (Sokéves átlag alapján Magyarországon az éves átlagos csapadék mennyisége 600-650 mm körül mozog. A Mecsek térségében az elmúlt 60 év adatai alapján 686 mm-es átlagot kapunk, ami az országos átlag felett van.) Két nap alatt 3 havi csapadék döbbenetes mennyiség, és nem csak a felszíni lefolyás volt jelentős, hanem a felszín alatti repedéshálózat is jelentős terhelést kapott.

A karsztvíz szintje olyan mértékben emelkedett, amit egyikünk sem látott még a saját szemével. Az idős karsztkutatók ugyan mesélték, hogy a Szuadó-völgyi kanyar elhírt 6-os nyel (Rumba-barlanggal szemben) néha forrásként viselkedik (katavotra jelenség), és ismerve morfológiai helyzetét ez igencsak meglepő, és csak rendkívüli karsztvízszint-emelkedés esetén képzelhető el. Hát ez most rendkívüli mértékű vízszint-emelkedés volt. Sajnos a karsztvíz

járását nem tudtuk m szerekkel regisztrálni, így csupán néhány beszámolót idézek az események rekonstruálása céljából.

(Fotó: Tegzes Zoltán)

Május 23., vasárnap, 6 nappal az es zés után (Ország János):

š Vasárnap délben, 5 nappal az es zések után csoporttal jártam a Trió-barlangban. Ott jártunkkor nyílt meg a Hármakna alján lev valamikori szifon. Ez az a szifon, ahol egy agyagdomb átmászásával, a sz kületen átbújva érkezünk meg a Nagyköves-terembe, a vörös cseppk lefolyáshoz; és ez mindig is száraz volt.

A Trió-barlang bejárata árvízkor

Amikor odaértünk, el ször csak egy tenyérnyi légrés volt látható, de hamar növekedett, mert a vízszint szemmel láthatóan süllyedt. Kicsit vártunk Kevével, s átbújtunk. A Nagyköves-teremben derékig álltunk a vízben. Tovább nem lehetett látni, az elágazásig tartó járatszakasz mind víz alatt volt. Oldalról befolyást nem láttunk, valószínű, hogy alulról telt fel a barlang. Ha ilyen ütemben süllyed a vízszint, s hat nappal az es zések után jártunk ott, bele sem merek gondolni, hogy hol tet zhetett a karsztvíz.ö

A Trió-barlang bejárata 301 mBf-en nyílik (mBf = Balti tengerhez viszonyított tengerszint feletti magasság). A végpontja 243 mBf-en, azaz -58 m mélyen található jelenleg. A végpont el tt állandó patak csorog, de ez valószínűleg még nem a karsztvízszint, bár a végpont csak méterekre lehet a nyugalmi karsztvízszintt l.

Vasárnap délben tehát kb. 263 mBf-en volt a vízszint (-38 m) folyamatos süllyedéssel. Ez több mint 20 méteres vízszintemelkedés. Ilyet még sohasem láttunk él ben, bár egyszer észleltük nyomát egy hasonlóan magas vízszintnek a Szuadó-barlangban és a Rumba-barlangban, csak akkor nehezen hittük el, inkább azt gondoltuk, hogy sz kület miatt nem nyel dött el a víz.

A Szuadó-barlang bejárata árvízkor

(Fotó: Tegzes Zoltán)

Szintén érdekes az intenzív vízszintsüllyedés kérdése is, amire magyarázatot Kara (Karcsi) vetett fel. Ez arra enged következtetni, hogy a Szuadó-ág vize visszaduzzadhatott

sz kület és/vagy agyagdugó, vagy ami még valószínűbb, a Remeteréti-ág levonuló árvíz hulláma miatt. Tudni kell, hogy a Vízf -forrás barlangjához legalább két nagyobb barlangi ág tartozik, s ezek közül is a Remeteréti-ág az id sebb és fejlettebb.

S t az is lehetséges, hogy a Szuadó-ág a Remeteréti-ág legnagyobb oldalága. Így elképzelhet , hogy az ott levonuló árvíz visszaduzzasztotta a Szuadó-ág vizét, s csak amikor az levonult, többnapos késéssel tudott megindulni a vízszintsüllyedés a Trió-barlangban. Ezt bizonyítja az is, hogy a Trió túra el tt egy nappal, azaz május 22-én, szombaton jártunk a Spirál-barlangban. Akkor ott le tudtunk menni a patakos ág szintjére, amit azt jelenti, hogy ott már levonult az árvíz.

A Vízf -forrás vízhozammér szelvényébe épített regisztráló csak kb. 70 000 liter/percig képes regisztrálni, így nincs adatunk arról, hogy hány árvíz jelenik meg a görbén egy nagyobb árvíz idején. A 2005-ös víznyomjelzésünkkor, ami az akkori áradással egy id ben volt, legalább három csúcsot tudtunk kimutatni a koncentrációban és minimum hármát a hozamgörbén is. Ez a jelenség jelenhetett meg az akkori mérésünkben is. Egy egyidej , korrekt mérési kampány adna megfelelő magyarázatot a kérdésünkre.

Persze az élet nagy mókamester. Mert a teljesen telített karsztra újabb víztömeg záporozott május 31. és június 04. között, ami további 113 mm, majd ezt követ en június 16-22. között további 95 mm csapadékot jelentett.

Június 1., kedd (Tegzes Zoltán):

šA Szuadó-barlang elérte a nyelési kapacitásának határát. Még jó, hogy nem lapátoltátok el a Gilisztástól az iszapot, most lehetne előlr l kezdeni. A legdurvább az Achilles-lejtakna volt, a bejárat alatt 3 méterrel állt a víz!ö

Június 2., szerda (Kis László):

šA Trió-barlang bejáratánál tenyérnyíval van lejjebb a patak szintje, mint a gát legalacsonyabb pontja. A patakmederben lévő növényeken látszik, hogy ennél magasabb is volt a víz, tehát simán befolyhatott a gát felett is, nem feltétlenül alulról töltött fel. Ugyanis tele van. A képek a feszes víztükörrel a Csúszda tetejénél készültek, tehát összesen kb. 3 méter járható a barlangból.

A Trió-barlang bejárata, a Csúszda tetejében áll a víz (Fotó: Kis László)

Legalább harminc percig agonizáltam azon a helyen, addig semmilyen irányban nem változott a vízszint, sem belül, sem a patakmederben. A Gilisztás-barlang gátját felülről áttörte a víz, alul és oldalt is két-két helyen átszakadt.ö

Június 6., vasárnap (Salamon Szabolcs):

ŠMegnéztük az Achilles-barlangot. Voltunk lent, és a lejtaknába is lenéztünk. A barlang jelenleg az els létra aljáig járható, onnan tele van vízzel. A lejtakna vízszintje olyan 2,5 métert csökkent péntek óta. Továbbá, ami nagyon érdekes, az a pénteki és a mai patak a Szuadó-völgyben. Ma is és pénteken is a patak kb. 5-10 méteren belül eredt, ami azt jelenti, hogy elkezdett csordogálni, és kb. ennyi távolság után a hozama jelent s részét adta. Mindkét hely, ahol elkezdt csordogálni, és kb. ahol már nagyon folyik a képek és k babák alapján jól beazonosítható. Az egyik az a lejtakna és az út között van kb. az úttól 30-40 méterre, a másik az lejtaknától lejjebb, talán 70 méterre. Érdekes lehet a két pont magassága, és a lejtaknában lev víz magassága.ö

A Szuadó-barlang bejárata árvízkor (Fotó: Salamon Szabolcs)

Az újabb víztömeg hatására a Trió-barlangban ezúttal még magasabbra emelkedett a karsztvízszint. Ez már méterekre megközelítette a barlang bejáratát, kb. 297 mBf-en volt a vízszint tet zése. A karsztvízszint tehát közel 60 m-t emelkedett. Ez nyilván az árvizek kumulált hatása, hisz a május közepi árvíz még le sem tudott csengeni, máris jött a június eleji. Ez mindenesetre minden id k egyik legmagasabb vízállása volt. A több mint 50 méter mély nyel ink majdnem forrásokká váltak.

Oktatás

Ország János

T1 technikai tanfolyam

A 2010-es év els fele eredményes volt az SZKBE életében az oktatás terén. Az egyesület életében el ször szerveztünk két hétvégés T1 technikai tanfolyamot. Az els felmérések alapján igen nagy érdekl és mutatkozott erre. Az el zetesen bejelentkez k száma megközelítette a 30 f t.

Mecsekbéli lógásunk (Fotó: Sz ke Emília)

Ez egy kicsit meg is ijesztett bennünket, de felvettük a kesztyűt, és rászerveztünk 8 oktatót, köztük PNKBE-tagokat és Budapestre a Polyák tervpárt. Ezúton is köszönjük mindenkinek az önzetlen segítséget. A tanfolyam fő szervezői Varga Karolina és Ország János voltak.

Az első hétvége március 20-21-én volt Orfán. Egy rövid előadással kezdtük a napot, ahol szó esett az expedícióról, a bivakról, a térképezésről, a veszélyes helyzetekről, az esésviszonyról, a szükséges teendőkről baleset esetén, az első segélyről, a húzórendszerekről, a társmentési technikákról és a csomókról. Azután egész nap a Vízfő-forrás eltt fára szerelt köteleken gyakoroltuk a B-verziós módszereket, a húzórendszereket, a társmentési technikákat és a csomókat. A hétvége igen jó hangulatban telt, jót tett az oktatóknak is az ismétlés, és mindenkinek hasznára váltak az új ismeretek. A korábbi felméréssel ellentétben már csak 16 fő jött elő tanulni, de ez is igen szép létszám volt.

A második hétvége április 3-5. volt. Ennek helyszíne már Budán a Kecsehegyi-kőfejtés és a Mátyáshegyi-barlang volt. A kőfejtésben T1 szintű kötélpálya sziklafalon, B-verziós módszerek, húzórendszerek, társmentések és csomók gyakorlása volt a feladat. Az első napon 10 fő vett részt. A barlangban pedig barlangi közlekedés baggel, mászások, térképezés és első segély volt az oktatás témája.

Társmentés:

Ambrus Gergő és Szabó József (Fotó: Székely Emília)

Sajnos barlangba már csak 4 fő jött le, ami a kezdeti közel 30 fő hozzá képest igen erős visszaesést jelent. Talán ha nem lett volna ingyenes a tanfolyam, komolyabban veszi mindenki. De szerencsére így sem volt eredménytelen, és tetszőlegesen sikeresnek tekinthetjük. Terveink szerint két évente, váltva a szintén két évente megrendezett alapfokú barlangjáró tanfolyamunkkal, a T1 tanfolyamot is megtartjuk.

A hétvégét színesítette egy éles mentés is, mivel a Rám-szakadéknál egy hölgy kifícamította a vállát. Adamkó persze rutinosan a Pál-kocsamához sietett, ahol mi éppen škávéztunk, valamint a kőfejtésbe, és mivel belénk botlott, elvitt bennünket egy kis autókázásra. A szirénázó mentésben igen jól éreztük magunkat, mert ritkán utazik az ember egészségesen mentőautóban, csak a mögöttünk igyekvő Kisember és Eszter kocsiját féltettük a nagy forgalomban. Az akció sikeres volt, a néni kórházba került. Persze nem ígérhetjük, hogy minden tanfolyamon szervezünk egy ilyet, de aki nincs ott, az lemarad.

Az oktatásnak (és a sok gyakorlásnak) köszönhet en Raisz Peti júniusban sikeresen levizsgázott a T1 technikai szintb l, s meghívást kapott a 2010-es szi T2 tanfolyamra. Ambrus Gerg és Pócs Roland pedig még tavasszal elvégezték a T2 tanfolyamot. Külön büszkeség számunkra, hogy Szigetvári Pisti barátunk az idei évt l a T2 tanfolyamokon mint segédoktató vesz rész. Egyetlen bánatunk, hogy Manett az iskolai elfoglaltságai miatt nem tudott részt venni a T1 vizsgán. De szurkolunk Manett, jöv re biztosan sikerül!

Szerencsére a 2010-es év második fele sem telt el oktatás nélkül. A T1 tanfolyam folytatásaként egy T2 felkészít célú k fejt s gyakorlást szervezett Pisti Budára az augusztus 14-15-i hétfvégen. Ugyanebben a témában szeptember els hétfvégén a Bükkbe szervezünk kötéltechnikai és beszerelés-technikai oktatótúrát. Már csak az engedélyt várjuk. A f szervez k: Szigetvári István és Ország János.

A jöv évben, a 2009-es évhez hasonlóan, meghirdetjük a féléves alapfokú barlangjáró tanfolyamunkat Pécsen és Budapesten. Az egyesület életében ez lesz a hatodik alapfokú tanfolyam. Eddig 72 f végezte el a tanfolyamot, s reméljük, most is szép számban lesznek jelentkezők. **A f szervez k, Szigetvári István és Ország János, várják azok jelentkezését is, akik az oktatásban is szívesen részt vennének. A tanfolyam tematikáját és programtervét hamarosan kidolgozzuk, s mehet a propaganda!**

Jelenleg az SZKBE tagjai között 2 f aktív kutatásvezető, 3 f aktív túravezető, 5 f T2 szint és 3 f T1 szint barlangász van. További jó tanulást és eredményes oktatást mindenkinek!

Objektív - Egyesületi hírek

Jegyzőkönyv a Szegedi Karszt és Barlangkutató Egyesület június 12-i elnökségi üléséről.

Helyszín:

Orf, Barlangkutató utca 1

Időpont:

2010.06.12. 13:00-15:00

Szavazásra jogosult jelenlévők:

Tarnai Tamás elnök,
Bauer Márton titkár,
Ország János elnökségi tag,
Szigetvári István elnökségi tag

Elnöki kézjegy (Fotó: Beregi-Nagy Edit)

Tarnai Tamás elnök megállapította, hogy a Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület elnöksége szavazóképes. A jegyz könyv vezetésével Bauer Márton titkárt bízta meg, és megnyitotta az elnökségi ülést.

Elnökségi Határozatok

2010/06/12/1. sz. határozat:

A Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület elnöksége hitelesítette a 2010.05.08-i elnökségi ülés jegyz könyvét.

Szavazás: Igen: 4, Nem: 0, Tartózkodás: 0

2010/06/12/2. sz. határozat:

A Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület elnöksége elfogadta Tarnai Tamás pénzügyi és pályázati beszámolóját.

Szavazás: Igen: 4, Nem: 0, Tartózkodás: 0

2010/06/12/3. sz. határozat:

A Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület elnöksége elfogadta Bauer Márton beszámolóját.

Szavazás: Igen: 4, Nem: 0, Tartózkodás: 0

2010/06/12/4. sz. határozat:

A Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület elnöksége elfogadta Szeredi Anna beszámolóját a KBA (Karszt és Barlang Alapítvány)-túrákról.

Szavazás: Igen: 4, Nem: 0, Tartózkodás: 0

2010/06/12/5. sz. határozat:

A Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület elnöksége úgy határozott, hogy 2011-ben Ország János szervezésében az SZKBE alapfokú tanfolyamot indít.

Szavazás: Igen: 3, Nem: 1, Tartózkodás: 0

Felel s: Ország János

Határid : 2010.12.31.

2010/06/12/6. sz. határozat:

A Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület úgy határozott, hogy Kopasz Imre írásbeli figyelmeztetésben részesítse az UAZ használóit, hogy az kutatás céljára mindig rendelkezésre álljon.

Szavazás: Igen: 4, Nem: 0, Tartózkodás: 0

Felel s: Kopasz Imre

A Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület úgy határozott, hogy az egyesületi levelező listán csak aktív tagok lehetnek rajta.

Szavazás: Igen: 3, Nem: 1, Tartózkodás: 0

Felelős: a mindenkori titkár és a levelező lista felelőse

Határidő: 2010.08.01.

A Szegedi Karszt és Barlangkutató Egyesület úgy határozott, hogy a taglistát aktualizálni kell.

Szavazás: Igen: 4 Nem: 0 Tartózkodás: 0

Felelős: Bauer Márton ó Tarnai Tamás

Határidő: 2010.08.1

Tarnai Tamás elnök, az elnökségi ülést lezárta.

Jegyzőkönyv a Szegedi Karszt és Barlangkutató Egyesület június 12-i elnökségi üléséről I.

Helyszín:

Orf, Szuadó-völgyi es beálló

Időpont:

2010.08.06. 19:00-21:00

Szavazásra jogosult jelenlévők:

Bauer Márton titkár, Ország János elnökségi tag, Szigetvári István elnökségi tag, Szabó Péter elnökségi tag

Bauer Márton titkár megállapította, hogy a Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület elnöksége szavazóképes. A jegyzőkönyv vezetését Bauer Márton végezte.

Elnökségi Határozatok

2010/08/06/1. sz. határozat:

A Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület elnöksége hitelesítette a 2010. 06. 12-i elnökségi ülés jegyzőkönyvét.

Szavazás: Igen: 4 Nem: 0 Tartózkodás: 0

2010/08/06/2. sz. határozat:

A Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület elnöksége jóváhagyta Novotnik Gergő tagdíjfizetését.

Szavazás: Igen: 4 Nem: 0 Tartózkodás: 0

2010/08/06/3. sz. határozat:

A Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület elnöksége úgy határozott, hogy a 2010.06.12/6 sz. határozatot törli. Annak tartalma oly módon módosul, hogy az egyesületi levelező listát használók körét egy nyilvános szempontrendszer határozza meg.

Szavazás: Igen: 4 Nem: 0 Tartózkodó: 0

Felelős: Bauer Márton és az elnökség

Határidő: 2010.09.15

Szubjektív –Élménybeszámoló

**Varga Kara és Kovács-Lukoczi
Georgia**

Múló fellángolás vagy új szerelem?

Kara: Vitorlázás. Hol is kezdjem? Egy éve még azt sem tudtam, mi fán terem ez az egész. Mígnem tavaly sikerült bekerülnöm az SzKBE-s jutalomtúrára.

Még mindig Füreden (Fotó: Ambrus Gergő)

Azon a hétfőn megmozdult bennem valami (na meg utána még két napig folyamatosan mozgott velem minden). Nem sokkal utána Domina Eszter vitt ki egy napot kalózkodni (kis kétszemélyes hajó, semmi sállang, zavaró bigyók, csak a két vitorla), majd kicsit később még egy napot vízen tölthettem egy ismerősömmel. Mindenki tanítgatott, kezdtem rájönni, melyik kötél mire való, megjegyezni, mit hogyan hívnak, és egyre jobban belelkesedtem, de aztán mindenféle barlangos programok elterelték a figyelmemet, és beállt az ősz. Jól meg is feledkeztem az egészről.

Tavasszal elkezdődött az idei egyesületi vitorlázás szervezése a levlistán. Nekem a tavalyi teljesítményem (mecseki barlangos műszakok) alapján meg sem fordult a fejemben, hogy bekerülhetek. Pisti ugyan írt egy mailt, hogy szervezünk valami plusz hajót, de akkor éppen sajnáltam rá a pénzt.

Aztán egyik barátom felhívott, hogy nem megyünk-e vitorlázni pünkösdkor. Ismerősökkel olcsó hajó, jó társaság, Badacsonyban borozás.

Dehogynem, menjünk! Na, ezen a hétvégén megint fellángolt bennem a tavalyi lelkesedés (bár itt azt hiszem a társaság többet dobott a latba, mint maga a vitorlás sportteljesítményünk ☺), de az SzKBE-s túra valahogy továbbra is a gondolataimon kívül maradt. Erre egyik hétfőn reggel 8-kor csörög a telefonom, Tücsök volt az. Többen lemondták, te vagy a soron következő a listán. Jössz hétvégén vitorlázni? Még jó! Naná! Úgysem volt programom.

Egy-két telefon, ki mikor, kivel, hogyan megy, kik lesznek, hány hajó, stb. Gyorsan összeszerveztünk egy autónyi embert, egy jó kis csapatot *Bátorra*, Nédli Attila hajójára, szuper lesz! Csütörtök este újabb telefon, Ambrus Gergő. Három hajó Boglárról indul, a negyedik Füreden van, kéne három ember segíteni a tulajnak átvinni a hajót péntek délután, de eddig csak Gergő jelentkezett egyedül. Tipikus SzKBE-s motívum, oké megpróbálok pénteken korábban ellőgni munkából, megyek veletek.

Átmegyünk Boglárra, onnan minden folytatódik a terv szerint. Akkor még nem tudtam, mire vállalkozom. (Így utólag kicsit három lány kiszedi a fóliát a Triónálő utánérzete van a dolognak ☺) Pénteken 2 helyett 3-ra be is fut a negyedik hajó gazdája, Gábor, Gergővel együtt. Bedobom a zsákom a sárga kisbuszba, és irány Balatonfüred

A fiúk épp heves eszmecsere után folytatnak arról, hogy vajon a 2 mm-es dynema hogyan funkcionálna a kötélként barlangi körülmények között, én ebbe inkább nem szólok bele, gyorsan elalszom, és csak miután leértünk a pályáról, a Balaton látványára ébredek. Gábor közli, hogy mielőtt indulnánk Boglárra, elmegy fél órára edzeni, mivel másnap versenyeznek. Megállunk a hajógyári kikötő közepén, megkapjuk az instrukciókat, hogy a kikötő végében van egy hajó, aminek az orráról kilóg egy hosszú rúd, lakjuk be nyugodtan, mindjárt jön. Gábor kipattan a kocsiból, beugrik egy hajóba egy csapat várakozó ember közé, és már el is tart nekünk a szemünk elé.

Lentről fel (Fotó: Ambrus Gergő)

Gergővel odabóklászunk *E.T.*-hez, tényleg egy méretes rúd áll ki földönkívülünk elejébe, igen ám, de a rudat is alig érzük el, nemhogy a hajót, olyan feszesen van kikötve. Gábor a maga 2 méterével valószínűleg könnyen abszolválja a dolgot, de mi vakarjuk a fejünket. Végül defenzíven biztosítom Gergőt a hajóra, és néhány másodperc nézelődés, újabb fejkavarás és próbálkozás után megkérem, hogy ugyan kösse már lazábbra a hátsó kötelet, mert részemről ez így esélytelen. Miután bedobáltuk a cuccainkat a kabinba, átvedlettünk játszós ruhába, és felbontottunk két sört, kezdtünk (én legalábbis) rácsodálkozni a hajóra. Eddigi hatalmas hajós tapasztalatom alapján magabiztosan azt hittem, tisztában vagyok azzal, hogyan is néz ki egy vitorlás, mi mire való. De mély megdöbbenéssel tapasztaltam, hogy ezen a hajón legalább háromszor annyi kötéllal, csiga, csörög van, mint azokon, amikkel eddig dolgom volt (mint utóbb

kiderült, óceáni versenyhajó a drága). Gerg vel próbálunk megbarátkozni a sok izével, megvacsorázunk, sörözünk, de Gábor csak nem jön. Telik az id , a többiek telefonos beszámolók alapján szállingóznak Boglárra, mi meg csak ücsörgünk a füredi kiköt bení 7 óra környékén hatalmas lendülettel felpattan Gábor a hajóra. Indulás! Rögtön kapjuk az utasításokat, te ezt húzd, te azt fogd, arra az oldalra figyelj, tartsd el a másik hajótólí Egy szempillantás alatt teljesen összezavarodok, és kapkodva próbálok megfejteni a fejem fölött repked szakszavakat. Nagy nehezen kijutunk a kiköt b l, elkezdjük húzni a grosst. Állj, állj, állj, nem jó! Szakad a vitorla (az egyik merevít latni vége kijött a tartó pöcökb l, és tépte a vitorlának azt a részét, amibe bele van húzva, gondolom értitek mir l beszélek...). Lehúzzuk, ismét fel, megint nem jó, megint le, újra fel. Oké, végre fent van. Meg kell majd varrni az elszakadt részt, de ett l még tudunk menni. Hová is megyünk, Boglár? Uhh, jó pár óra lesz, de végre haladunk. Merre is kell menni? Fordulás. Te húzd, te engedd, te tekerd, teí de könyörgöm, csak ketten vagyunk. Húzd, húzd! Nem megy. Húzd! Nem megy. Ááá! Nem jó, állj! A backstag beakadt a szálingba (remélem nem írok hülyeséget), és az kimozdult a helyér l.

Vissza kell mennünk a kiköt be, ezt muszáj megnézni közélr l, miel tt kid l az árboc. Király! Telefonálgatás, szervezkedés, mi ma már nem megyünk Boglárra. Viszont kilenc ember van erre a hajóra beosztva (de én pl. nem). Közben er södik a szél is, de mi továbbra is csak hárman vagyunk, és ebb l ketten továbbra sem tudunk vitorlázni, de még csak a Gábor által használt szavakat sem értjük. Rajtam kezd kitörni a pánikhangulat. Hová is keveredtem? Tényleg kellett ez nekem? Ááá! Ha partot értünk, én hazastoppolokí

Az itt-ott sérült hajó, az er s szél, és a használhatatlan (én legalábbis már teljesen annak érzem magam) mannschaft ellenére sikerül kikötni. Szárazföld! Hol lehet itt stoppolni? De el tte azért felhúzzuk Gábort az árbocra, megállapítja, hogy annyira nem nagy a baj, még nem fog kid lni, megvarrja a vitorlát is. Közben lázas telefonálgatások közepette sikerül leszervezni, hogy aki még nem ért Boglárra, az inkább Füred felé vegye az irányt.

Mannschaft (Fotó: Hortobágyi Gábor)

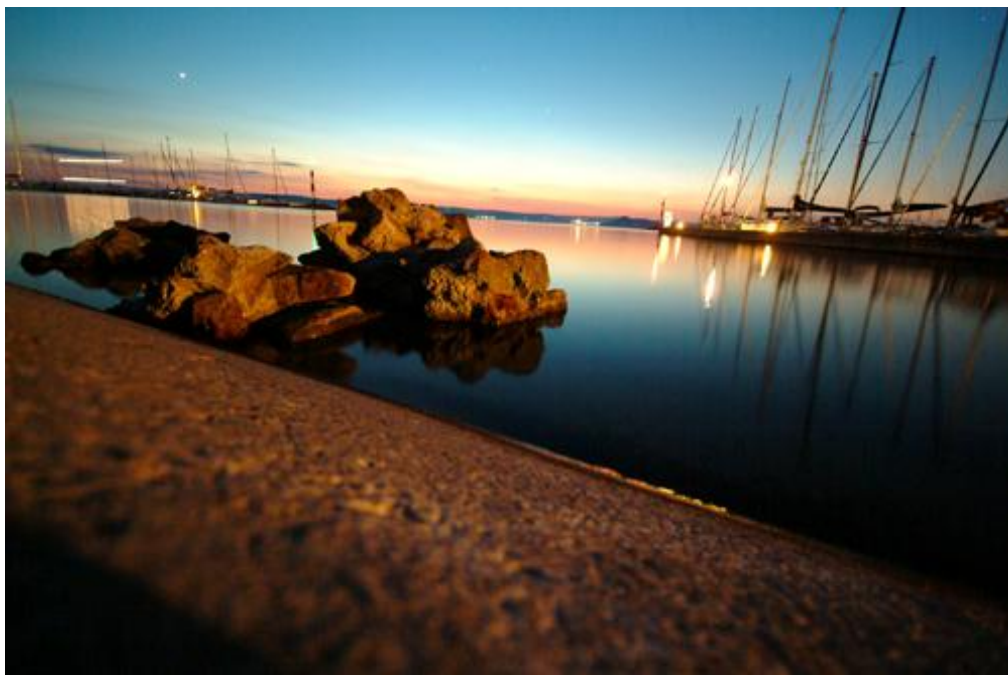
Volt, aki már a déli partra tartó vonaton ült, de végül úgy néz ki, összejön elég ember. Ráadásul egész üt képes társaság! Tücsökkel, Szabó Barbival, Vicával, Sünivel, Ginával és Bálinttal fog kiegészülni eddigi katasztrofális háromf s csapatunk. Van, aki csak éjfélre ér az

állomásra, nincs mit tenni, irány a kocsmá. Egy vel s pirítós, és néhány kancsó fröccs után kezdem én is lazábban venni a dolgot, és stoppolós tervemmel is felhagyok.

Gina: Péntek este, miután Bálint végzett a munkával, nekivágtunk az útnak Pécsr l a Balaton felé. Még az indulás pillanatában sem volt teljesen világos, hogy végül is mi az úti célunk. Este kilenc táján leend csapatunk még négyfelé volt szóródva az ország különböz pontjain. Többszöri telefonos egyeztetés után kiderült, hogy legel ször Siófokra megyünk összeszedni Sünit és Vicát, majd megyünk Füredre, ahol Ambrus Gerg és Kara, škapitányunkkalö, Gáborral már várnak minket egy vendéglátóipari-egységben. Kb. éjfélt volt mire összeállt a csapat, mivel még utánunk érkezett meg Barbi és Tücsök a füredi vasútállomásra. Együtt megyünk ki a kiköt be, hogy ott aludjunk valahol, ahonnan reggel indulunk is rögtön vitorlázni. A vitorlásunk "kapitánya", Gábor, hogy egyszer en fogalmazzak, egy kissé rült fickó. Csapatunkból hárman, Gáborral az élen már eléggé el voltak ázva, mire a kiköt be értünk.

K: Fogalmazzunk úgy, kellett egy kis léleker sít a délutáni pánikhangulatraí Viszont mivel tök jó szél fújt, nem kellett sok, gyorsan belehergeltük egymást, hogy menjünk ki egy kicsit a vízre.

G: Kitalálták, hogy hajózzunk át egy közeli szigetre, és aludjunk ott, mert az sokkal nyugisabb. Ebben meg is állapodunk, felszállunk a hajóra minden cuccunkkal együtt, és éjjel

egykor nekiindulunk, természetesen világítás nélkül a Balatonnak.

K: Jó szél van, csak úgy szeljük a habokat, és végre minden kötélre jut legalább egy ember. Bortól csillogó szemmel fürkészem a vizet a holdfénynél, végre élvezem a dolgot. Nagyon.

G: Csak megyünk és megyünk, egyszer csak mondja Gábor, hogy mindjárt megérkezünk Siófokra.

Kiköt i giccs (Fotó: Hortobágyi Gábor)

Én személy szerint kicsit meglep dtem, hogy akkor ezek szerint mégsem a szigeten alszunk. Mivel minden cucc nálunk volt a hajón, ez különösebben nem zavart. A szelünk ekkorra már sajnos eléggé minimálisra csökkent és így elég szenved s lett a haladás. Fordultunk jobbra-balra, hogy elkapjunk valami szelet, de nem sok sikerrel. A térérzékelésemet eddigre a forgolódás miatt már teljesen elvesztettem. Végül hajnali fél négykor kikötöttünk egy nagyon ismer s helyen: Balatonfüreden vagyunk, ott, ahonnan elindultunk. Nem nagyon értettem a helyzetet, de végül tehát hajnal négykor mégis Füreden fekszünk le aludni a kiköt ben. Páran a hajón, páran a mólón, mi Bálinttal Gábor autójának a tetején.

Reggel Gábor nagy hévvel behuppan az autóba aláánk és felordít, hogy azonnal keljünk fel, mert neki el kell mennie most rögtön. Azt se tudom, hol vagyok, gyorsan kipattanunk a

hálósákból, összekapjuk a cuccainkat, mindent ledobálunk magunk mellé, s kapitányunk, Gábor el is robog. Ekkor felébresztjük a többieket, hogy megpróbáljuk kideríteni, most akkor mi is a további terv. Kiderül, hogy kapitányunk elmegy Csopakra egy versenyre, de küld maga helyett három nőt, akik tudnak vitorlázni...

Piknikezünk egyet a parton, majd megérkezik a három hölgyemény.

K: Kapásból azzal a kérdéssel fogadnak, hogy ki tud közülünk vitorlázni. Mert nekik ugyan van papírjuk, de

G: Kiderül, hogy kettejüknek van engedélye vitorlásra, de csak annyiszor vitorláztak, hogy volt mindössze két hétvége a tanfolyam, amit végeztek, majd levizsgáztak, és azóta sem voltak vitorlácson. A csapatunk tehát úgy állt össze, hogy volt egy vitorlás hajónk; két szinte teljesen tapasztalatlan hölgyemény, akiknek volt papírja vitorlásra (plusz jött velük Gábor barátja), két pártás (Kara és Gergő), akik már párszor vitorláztak,

K: és el z nap fél óra alatt teljesen leamortizálták szegény hajót,

G: ...pár olyan pártás, akik már életükben egyszer, tavaly ilyenkor voltak vitorlácson, de csak napoztak rajta és ugráltak a vízbe, plusz mi páran, akik most láttunk életünkben el ször vitorlás hajót közel l.

K: Szép! Jó nap lesz ez a mai is! Összeszedjük magunkat, kimotorozunk a kiköt b l, közben

a csajok is megpróbálják összerakni, hogy melyik kötélmire is való (bizonyos dolgokat csak telefonos segítséggel sikerül megfejteniük), majd szinte teljes szélszélben felhúzzuk a vitorlákat. Lassan vánszorgunk a tihanyi cs felé, de legalább nem kell kapkodni, süt a nap, jó a társaság, a csajok is jófejek. Leegyeztetjük a másik három hajóval, hogy este Földváron találkozunk.

Húzd! (Fotó: Ambrus Gergő)

Bár a lányoknak Füredre kell visszajutniuk estig, és Gábort is össze kell szednünk valahol, de ezt majd csak megoldjuk valahogy.

G: Fél óra után kiderül, hogy senkinek fogalma sincs, hogy hol van Földvár. Valahol a déli parton, az rendben van, na de hogy azon belül hol, arra csak tippünk van. Térkép nincs nálunk, úgyhogy telefonos segítséggel a űmit látsz magad el ttő elve alapján kb. betájoljuk, hogy merre keressük. Közben még kitalálta kapitányunk, hogy kössünk ki Tihanyban, ott csatlakozik hozzánk. Már közeledünk a móló felé, mikor kiderül, hogy Gábor nem lesz ott mégsem, de mi kitaláljuk, hogy palacsintázzunk ott. Kissé bénázva, a hajón er s n i túlsúllyal (kb. 8 bikinis n , 3 férfi), elég nagy felt nést keltetve kötünk ki ó mint kiderült, rossz helyre: egy igen forgalmas

személyszállító-hajós megállóba. Amikor a parton épp megérdeklődjük, hogy milyen palacsinták vannak, egy biciklis egyenruhás ember teker oda hozzánk, hogy mi vagyunk-e a vitorlással. Mikor igenlő választ kap, mondja, hogy akkor nagyon gyorsan menjünk vissza a hajóra és térjünk el, mert jön a hajó, ami oda fog kikötni. Na, akkor palacsintázás felfüggesztve, rohanás vissza a hajóra. Ekkorra már igen közel került az a legalább kétszintes hajó, ami a mi kis ladikunk helyére akart kikötni. Mikor visszaérünk, látjuk, hogy a három vitorlázós csajszi a partról kézzel próbálja arrébb vonszolni a hajót, hogy ki tudjon kötni a szántódi hajó. Üggyel-bajjal sikerül kihúzni a hajót a kikötőbe, így a nagy hajó ki tud kötni. Egy elég jól sikerült kabarét adunk el a parton nyolcan nők bikiniben, mindenki minket néz! Nagy nehezen sikerül elkeverednünk onnan, aztán még az egész Balaton legveszélyesebb részén (a komppal út vonalában) bémázunk egy kicsit a vitorlával, még az árboctartó drótkötél is kétszer kipattan a helyéről. Ahhoz, hogy vissza lehessen rakni, Gergelynek fel kell másznia az árboctartóra. Miután ezt a műveletet kétszer is végrehajtja, irányba vesszük (kb.) Földvárat.

K: Hol van Földvár? Telefonos segítség Gábortól, a völgyhídtól balra, a kikötőben meg majd álljatok be rögtön jobbra. Aha, oké. Ti láttok ott kikötőt? Nem. Dehogynem, ott van. Hol? Hát ott. Azok csak fák. Dehogy, árboctok. Na jó, menjünk! Látod már? Azok csak fák. Nem, nem, árboctok. Közeledünk. Azaz mégsem. Mi volt ez? Megfeneklettünk! Akkor mégsem ez volt a kikötő.

G: Teljesen profin kapjuk az instrukciókat: mindenki menjen a hajó egyik oldalára, hogy kibillentsük, és akkor a tenger kesűly a hajó közepén felemelkedik, így kiszabadulunk a homokpad fogságából. Ezt nagyon ügyesen sikerül is megoldanunk. Ekkor is jókat mulatunk magunkon, hogy vajon Tihanyban még mindig minket figyelnek-e távcsövel, hogy mit bémázunk. A zátonyra futást követően megállapítjuk, hogy az, amit a többiek kikötőnek néztek, az a strand volt.

K: Akkor hol van a kikötő? A völgyhídtől jobbra természetesen. Az eddigiekhez képest egész simán beérünk a kikötőbe, nézzük, vendég helyek balra (na, ezt is fordítva mondta). Megpróbálunk kikötöni. Dobd a kötelet! Mellé. Próbáld megint! Nem elég hosszú, Süni átveti a cölöpön az egyik végét, de tényleg rövid, még Süni karhosszával megtoldva is, kézbe tartja a hajót. Keressetek hosszabb kötelet! Itt van egy egész dob, jó lesz? Jó.

Kalózlány az árbocon (Fotó: Szabó Barbi)

De messze van, nem tudjuk rádobni, az egyik Réka (a három csaj közül kettő is ezt a nevet viselte) a kötélet végét átviszi a szomszéd hajóra, onnan próbálkozik, harmadjára sikerül is meglásszónia az oszlopot. Éljen, kikötöttünk! Az egyik szomszédos hajón közben telefonba kommentálják a dolgot: Te, én nem tudom kikötnek ezek, de nagyon durva! Ismét telefon Gábornak. Ne oda kössetek, azt mondtam jobbra! Na ne már! De komolyan! Az egész macera előrel. Át a túloldalra, ott egész szépen befordulunk egy helyre, majdnem el is szóljuk magunkat, hogy milyen profik vagyunk. Vagyis lennének ha beférnénk. Tuti! Tolatás. Újabb próbálkozás máshol. Jéé, minél többször csináljuk, annál jobban megy.

Palacsinta, lángos, sör. Na, hogyan tovább? Verseny lefűjva, nincs szél, Gábor végzett, csajoknak vissza kell jutni a kocsjukhoz. Akkor vissza Tihanyba, ott lesz a csere.

G: Az úton akad még egy-két izgalmas alkalom, amikor tudjuk, hogy els bbséget kellene adnunk, de nem tudunk, úgyhogy a másik hajó tapasztaltabb legénységének köszönhet en elkerüljük egymást (mivel mi nem nagyon tudjuk kormányozni a hajót). Aztán szép stabilan haladunk a tihanyi kiköt irányába, csak éppen két komp van útban. Épp egész jó szelünk van, úgyhogy úgy vagyunk vele, hogy megyünk, megyünk, aztán majd kifordulunk az útjuktól 90 fokkal, ha már túl közel vagyunk. Ez így is lett, egy csodálatos fordulót csapunk, 1 másodperc alatt sikerül megfordulnunk 180 fokkal! Igaz, hogy csak 90-et akartunk, de mindegy, a kompnak nem megyünk neki! Miután elmentek a kompok, ismét látványosan bénán kikötünk Tihanyban.

K: A horgászok messzir l megismerik a hajót, jó bemószerolnak minket Gábornak. Részletesen elmesélik neki, mit alkottunk korábban, upsz.

G: A három vitorlás grácia leszáll, Gábor pedig fel, majd rögtön leordít minket, hogy milyen bénák vagyunk és mellesleg életveszélyesek.

K: A csajok amúgy aranyosak voltak nagyon, tök jól elszórakoztunk velük, de azt nem tudom, ha fújt volna a szél is, mit csinálunk. Gáborral azért határozottan máshogy halad a hajó. Na, irány akkor Földvár! Vagyis még egyszer visszamegyünk Tihanyba Anettért (Gábor csapattársa volt a versenyen). Most már tényleg Földvár, csak egy rend ri ellen rzés jön még közbe, de azon is átcsúszunk.

G: Ezután már különösebb man verek nélkül jutunk el Balatonföldvára, ahol kitalálja Gábor, hogy kössünk rá a csapatunk egy másik hajójára, ami ingyen parkolhat ott. A többi hajó egyébként a miénknél jóval kisebb, Gábor csak szappantartónak nevezi ket, ami elég találó. A kikötés közben a másik hajón Tamás hevesen ellenkezik, hogy ne kössünk rájuk, de Gábor er sködik. Aztán a man ver közben ó nem tudom, hogy hogyan, mert pont nem oda figyelekó egy nagy csobbanás után azt látom, hogy elnökünk ruhástul a vízben van, és nem önszántából került bele. Valahogy sikerült a vízbe esnie a nagy kavarodásban. Ilyen még úgysem volt aznap, úgyhogy már csak ez hiányzott!

K: Végül csak átállunk egy másik helyre. Minden megoldódik, a kiköt ben grillezés (égett csirke, de finom), borozás, majd lightos kocsmázás, van, akinek táncolás. A hajóra visszatérve, meglep dve tapasztalom, hogy lényegesen megn tt a bent aludni vágyók száma.

Libasorban (Fotó: Ambrus Gerg)

A tegnapi sz k lyukon ketten kellene osztoznunk Anettel. Na jó, ezt azért nem, ha muszáj lenne, oké, de azért elég nagy a kiköt . Inkább kivonulok egy fa alá. Nem sokkal kés bb megjelenik Gerg és Bálint is, a hajó orrában is volt egy kis nézeteltérés a hely méretét illet en.

Reggel, amint kinyitom a szemem az els napsugarakra, Tücsök azzal fogad, hogy most menjek mosdóba ha akarok, mert indulunk. Nulla szél, motorozás Csupakig, Gáborék 9-t l versenyeznek. Én Tücsivel osztozva a hajó orrán, átalszom az egész utat. Ott egy gyors kávé és kiköt i šami a földön van, az közös piknik után (szakadt barlangászok a napbarnított, fehér szerkós vitorlázók között),

G: mi Bálinttal lecsatlakozunk a társaságról, mert jönnünk kell vissza Pécsre.

K: Mi pedig föl a hegyre. Keressünk borozót! Hát, azt nem találtunk (olyat, ami a szakadt barlangászok igényeihez igazodna), de jót sétáltunk, kocsmáztunk, fagyiztunk, közben a hegyoldalról figyeltük, hogy a verseny még mindig a rajtvonalon várja a szelet, és csak áll, csak állí

A földönkívüli (fotó: Ambrus Gerg)

De végül jól jött ki az id zítés, mire visszaértünk, pont lement a rövidített verseny, és útra kelhettünk a lassan-lassan élénkül szélben. Anettet kidobtuk Tihanyban. Szó szerint kidobtuk. Mivel sikerült ismét összefutnunk a sétahajóval, nem tudtunk kikötni, csak lassítottunk, Anett kiugrott, utána dobtuk a hátizsákját. A turisták kérd tekintetére Anettnek egy szimpla vállrándítás volt a válasza, van ez így. Innent l már tényleg szabadon azt csináltunk, amit akartunk, nem kellett sehová odaérni, nem kellett senkit kirakni. A szél is egyre er södött, a hajó is egyre jobban d lt. Be is lelkesedett a társaság rendesen. Gábor mindenféle versenytrükköket magyarázott. Fordulgattunk jobbra-balra. Rohangásztunk a hajó egyik oldaláról a másikra, Tücsök vezényelt, mi ugrottunk. Go, go, go, egyszerre! Megint, nyomás, gyorsabban, gyorsabban. Fordulás! Engeded, húzod, tekered, rohansz, esel, felkelsz, kid lsz, visszaroahansz, felbuzsz, felkelszí Fordulás! Fordulás! Egyre jobban behajszoljuk magunkat, egymást. Mindenki vigyorog, rohan, csinálja, élvezi. A végére fáj minden tagunk, nem marad b r a tenyerünkön, kéken-zölden virít az egész testünk, de levakarhatatlan vigyor feszül mindenki arcán. Még! Még! De lassan lemen ben a nap, eltelt a hétvége, másnap munka. Mikor jöhetünk megint? Akarunk még! Na, Gábor, légy szí! A kikötés már flottul megy az eddigre összeszokott bandának. Öltözés, kikapolás, vitorlahajtogatás, még egy gyors piknik a maradékból a parton, és irány haza. Kár. El tudnám viselni még pár napig, hétig, évig a dolgot. Hazafelé hasonló érzések kavarnak bennem, mint az els barlangtúráim után. Vajon meddig tartani ez a lelkesedés?

A történethez hozzátartozik még, hogy Gergelyvel azóta még egy napot hajózáztunk E.T.-vel a Balatonon. (A József-hegyen Péter-Pál napi buli közben hirtelen ötlettől vezérelve úgy döntöttünk, hogy a hajnali 6-os füredi vonaton a helyünk.)

Ezt most nem részletezném ebben, elég annyi, hogy Kenesétől Füredig végig vigyorogva szorítottam a kezemben a focksottot. Bár nem maradt a tenyeremen, a vágy viszont, hogy újra vitorlázzak, csak jobban ér södött.

Ha véletlenül eltűnnék a szemetek elől, világgá mentem. Vitorlás hajóval.

Fentről le (Fotó: Szeredi Anna - Tücsök)

Ez történt...

Szitner Zsuzsa

Barlangnap Orfűn

Szenzációsan sikerült, mindenki jól érezte magát, szívüket-lelküket kitették a szervezők - a mecseki barlangkutató csoportoké, az időjárás is kegyes volt!

Az előadások, fényképes beszámolók túrákról, nyári élményekről színvonalasak voltak, gördülékenyen lezajlottak, sokan részt vettek rajtuk. A szülők nyugodt szórakozását Székessy Emília vezetésével a gyerekek szököbiztosították, így a csöppségek sem váltak a barlangi móka ellenévé!

Statisztika:

Regisztrált résztvevők száma 260 f

12 barlangba 49 túra indult, összesen 334 f részvételével

(A kiépített barlangok: a Nagyharsányi-, az Abaligeti- és a Tettyei mésztufa-barlang, nem kiépített: a Vízf -, a Trió-, a Spirál-, a Maszek-, a Mészéget -, az Abaligeti-, a Gilisztás-, a Szajha-barlangok, valamint a Büdöskúti-, valamint a Köteles-zsombolyok. A túrák vezetésben a Mecseki Karsztkutató Csoport, a Pro Natura Karszt- és Barlangkutató Egyesület, valamint a Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület túravezetői vettek részt.)

A **Marcel Loubens kupán** tíz csapat szállt versenybe, összesen 30 f vel. A verseny háziasszonya Szeredi Anna (Tücsök) volt.

Eredmények:

1. Vuvuzella 243,6 pont - Kunisch Péter, Losonci Gábor, Kiss Zoltán
2. Víg Torok 235,3 pont - Izápy Viktor, Németh Viktor, Vértes Viktor
3. Tesztoszteron 204,5 pont - Kocsis György, Radó Zoltán, Makó Lajos
4. Isti Bizi Besza Behu 195,6 pont - Kertész Anikó, F z Péter, Kovács Róbert
5. Zöld Krokodil 192,1 pont - Panker Ádám, Tiszta Levente, Szalai Vera
6. Burján Halál (178,2 pont)- Mészáros Rezs , Polyák Ágnes, Szabó Etelka
7. Troglobion Bestiák 174,7 pont (N i I. helyezett!) - Glódi Ilona, Angyal Dorka, Heged s Anett
- 8., Szánalmas.hu 151,3 pont - Gonda Péter, Bai Tamás, Novotnik Gerg
9. Ösztrogén 129,9 pont - Vlcek Gabriella, Szécsi Nóra, Banula Babett
10. Tévedjünk Baromira El 73,8 pont - Kiss Anikó, Mészáros Melinda, Halász Balázs

Különdíjak:

- Kötélpályán a legjobb eredményt nyújtó csapat: Zöld Krokodil
- Rendezők megvesztegetése, Sárkánytojás: Víg Torok
- Zenei Performance: Vuvuzella
- Csípjük a burádat, jófej csaj kategória: Polyák Ági (Macskanaci)
- Az elre regisztráltak között kisorsolt díjat Göröcs Dorka nyerte.

A karaoke verseny helyezettjei:

1. Kalóczkai Eszter, nyereménye: kétszemélyes hétvége az Orf i Well Panzióba
2. Szakolczi Hunor, nyereménye: 10.000 Ft érték utalvány a Bachus Étterembe (Pécsett)
3. Kocsis György, nyereménye: 5000 Ft érték utalvány a Mecsek Házába (Orf , Barlangkutató u. 1.)

Gratulálunk!

Köszönet az 54. Barlangnap szervezőinek: a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulatnak, a mecseki barlangkutató egyesületeknek, különös tekintettel Rostás Attilának (Böllér) és Tarnai Tamásnak.

a Magyar Barlangi Ment szolgálat tagjainak ó Balu (Nagy András), Izápy Viktor, Juju (Heged s András), Kagyó (Kunisch Péter) és Pucu (Kiss Zoltán) ó, akik ügyeletet vállaltak a rendezvény teljes ideje alatt.

A rendezvény nem jöhetett volna létre támogatóink nélkül:

ÉDuna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság

ÉOrf Község Önkormányzata

ÉMagyar Karszt-és Barlangkutató Társulat

ÉPro Natura Karszt- és Barlangkutató Egyesület

ÉSzegedi Karszt-és Barlangkutató Egyesület

ÉPécs-Baranyai Origó-Ház Egyesület Mecseki Karsztkutató Csoportja

ÉPTE Barlangkutató Csoport

ÉDél-Dunántúli Regionális Kutatási és Projektfejlesztési Egyesület

ÉMagyar Barlangi Ment szolgálat

Éexplo.hu webáruház

ÉWell Panzió (Orf)

ÉNomád Outdoor és Sportbolt

ÉMecseki Erdészeti Zrt.

Bauer Márton

Nyári kutatótábor

Nyári tábor... Volt. Ez jó! Kevesen voltunk, ez nem jó. Hatékonyak voltunk, ez jó. Barlang kevés volt, ez nem jó! Aki ott volt, jól érezte magát, ez nagyon jó!!! Megérte szervezni!

Összegezve: 63 m szakot teljesítettünk mindennel együtt. Azt hiszem, ez végül is nem rossz... Idén a víz az úr, azt hiszem, ez egyértelmű. Pusztított felszínen, barlangban egyaránt. Jelentem, a felszínt rendbetettük. A

gátak megjavítva (a Szuadóén van még mit szépíteni...), a Gilisztás ajtaja m ködik, az ösvényt megjavítottuk... A Trió-barlangban a Hármas-akna mögötti kis hasadékot piszkáltuk, kényelmesebb lett, de még egy m szakra szükség van, hogy škényelmesen be lehessen mászni oda, ahol már állni is lehet. A Brassói-ágot is megkotortuk, ott találtunk egy picike fülkét (kb. 0,8x1x0,5 m) aranyos, cseppköves, masszív huzattal, egyébként ennyi, tovább nem megy semerre.

A Karács (vagyis az az ácsolat, amit Barta Karcsiék építettek a Trió Vizes-ági végpontba) beadta a kulcsot. Igencsak instabil a helyzet arrafelé! Mindenkit kérek, hogy óvatosan menjen egy darabig arra! Még nem jutott minden nyugalomba.

Amúgy a víz elment... Maradt a sár. A barlangban hideg van! (mértünk h mérsékletet, kés bb beszámolunk az eredményekr l.)

Gilisztás: a kötélpálya prima, a barlang járható... a lábkaparósig. Ott egy sóderszifon alakult ki. Jelenleg jó a leveg a barlangban. A leveg ztet töml n a csapok el vannak zárva, mieltt bekapcsoljuk legközelebb a nagy kék egységet, a csapokat ki kell nyitni, különben szétnyomja a rendszert!!!

A tábor szerintem jó volt. Én eléggé elfáradtam, de megérte kint lenni a táborban! Ha másért nem, azért, mert vannak még lelkes emberek, és ezt jó látni....:-) Mindenkinek köszö, aki eljött, vagy segítette a tábort szponzorációval, napi bevásárlásokkal stb.!Remélem, jöv re több embernek alakul úgy a nyara, hogy ráér pár napra a Szuadó-völgyre..

Jó szerencsét!

Ez fog történni...

Agyagos Kupa – szeptember 11-12.

A verseny kezd k, kevésbé tapasztaltak számára is igen ajánlott, remek tapasztalatszerzés a "nagy, országos versenyekhez". Ja és mindig jó buli :-)

Helyszín: Abaliget, Szajha-barlang, tábor "rét" Az odavezet út a Denevérmúzeumtól ki lesz táblázva.

Szállás: saját sátorban (A táborban nincs víz, azt kannákban kell felhordani, akit tetten érünk zuhanyozás közben, kikötözzük, és jól elverjük vizes kötélvéggel!)

11-én csapatverseny, 12-én egyéni. Nevezni háromf s csapatokkal lehet!

A versenyen lesz felszíni tájékozódási feladat. Ceruza vagy toll minden csapatnál legyen!

A csapatverseny szombaton 9-kor indul. Nevezni 8.30-ig lehet!!!

Minden csapatból legalább egy embernél legyen komplett slósz, ha mindenkinél van, az sokat segít!

A verseny szervez inek feltett szándéka, hogy az idei Agyagos Kupa NE a díjakról szóljon, hanem arról, hogy egy hétvégére összejöjjünk ezen az apró karszterületen, nevéssünk együtt és egymáson, találkozzunk olyan barátokkal, akikkel évente esetleg csak egyszer, és baromira jól érezzük magunkat. Persze, mivel verseny, helyezések azért lesznek, meg jelképes és vicces díjak is, de aki itt akarja összeszedni a slószát..., hát csalódni fog :)

Továbbá szeretném kicsit megtörni a hagyományt (miszerint a nyertes csapat szervezi a következ versenyt,) és felajánlom hogy ezentúl minden Agyagos szervezésébe beleütöm az orrom (persze csak azért, hogy jöv re Szasza nyerhessen :-)))

Szóval a lényeg: tervezzétek be, és gyertek Agyagosra, mert csak akkor lesz igazán jó a verseny, ha TE is ott leszel!

A szervezők nevében: Zé (Tegzes Zoltán)

V. Dezső Fesztivál – október 1-3.

Hogy mi a Dezső Fesztivál? Disznóvágás barlangász módra. Két nap önfelelt móka, kacagás, evés, ivás kidelésig :-). Az V. Dezsőt (azaz a disznót) levágjuk és mind egy szálig megesszük. A buli mellett lesz munka is :-), no persze aki benne van az alábbi DEZSŐ kategóriákban.

Helyszín: Orf, Gubacsos

Időpont: 2010. október 1-3.

jelentkezni a korábbi módon lehet, három csoportba:

DEZSŐ_1 (dolgozik, és kicsit iszik)

DEZSŐ_2 (dolgozik, többet iszik)

DEZSŐ_3 (nem nagyon dolgozik sokat iszik)

(Pl.: Rostás Attila, 2010. október 1. (péntek) 16:00-kor jövök DEZSŐ_1)

További részletek később, várom a jelentkezéseket e-mailen!

A szervező: Böllér (Rostás Attila)

Mikulás túra – december 3-5.

Egyesületünk 1995 óta minden év decemberében megrendezi hagyományossá vált Mikulás túráját. Az eredetileg a mecseki kutatási eredmények ünneplésére életre hívott szjuttalomprogramonő gyakran hatvanan is részt vesznek. Ez az a túra, ahol a barlangászat a bulizással keveredik, nem egyszer a bulizás elnyéri. Mivel a maximum létszám, melyet még koordinálni tudunk (szálláshely, túravezető létszáma, felszerelés) 60 f, kérem, mindenki időben jelentkezzen, aki jönni akar!

Időpont: 2010. december 3-5.

Helyszín: Jósval

Szállás: Bakancsos turistaház és Garam ház (a kocsmák két oldalán :-)

Szállás árak: október elején foglalom le a házakat, akkor tudok pontos összeget mondani.

Költségek: szállás költség + közös költség (kb. 200 Ft/fő a szervezésre) + barlangonként 200 Ft adó

Jelentkezés: fizetési sorrendben (el legként egy éjszaka árát kérem), azt követ en, hogy meghirdetem a túrát a levelez listán. Aki bankon keresztül utal, írjon azonnal egy sms-t, hogy tudjam a sorrendet. Természetesen személyesen is ideadhatjátok a szállásdíj el legét. Ha valaki lemondja a túrát, pénzt nem adok vissza, s t el fordulhat, hogy a hiányzó éjszaka árát elkérem, ugyanis Baldánál nem lehet helyben visszamondani a foglalást!

Barlangok, melyekre megkérjük az engedélyt:

- Béke-barlang
- Kossuth-barlang
- Baradla-barlang
- 404-es-barlang
- Meteor-barlang
- Baradlatet i-zsomboly
- Vass Imre-barlang
- Rákóczi-barlang
- Surrantós I, II-barlang
- Danca-barlang
- és amit még szeretnétek!

Amit mindenképp hozzá magaddal: vizes barlangokba való ruha, sok váltás cucc + pálinka (szigorúan mértékkel) + jókedv + saját magadat

A szervez : Tücsök (Szeredi Anna)

Barlangkutatás a nagyvilágban

Szeredi Anna

Az idén nyáron is számos kutatótábort szerveztek, és lesz jöv re is!

Montenegró

Helyszín: Kotori öböl

Id pont: 2010. augusztus 1-13.

Az MKBT tagjai 2003 óta rendszeresen szerveznek nyári kutató expedíciókat Montenegróba, a Kotori öböl felett elhelyezked Njegos polje térségébe. A tengert l alig pár kilométer távolságra, de jelent s (850-1400 m tszf) magasságban fekv , s részben a Lovcen Nemzeti Park területére es karsztvidék barlangkutató szemmel kiváló adottságokkal rendelkezik, amit az eddig elért eredmények is igazolnak. A nemzeti parkkal és a montenegrói barlangász-szövetséggel együttm ködésben folyó kutatások nyomán ó amelyek az ismert barlangok továbbkutatási lehet ségeinek és a terepbejárások során talált újabb objektumoknak a felderítésére, valamint mindezek térképi és fotó dokumentálására egyaránt kiterjednek ó a térségben feltárt barlangok száma a többszörösére emelkedett. Közülük az 1 km-es hosszúságot

és/vagy a -200 m-es mélységet 5 barlang haladja meg; s a Njegos-barlang (3,7 km) jelenleg Montenegro második leghosszabb, a Duboki Do (-506 m) pedig Montenegro negyedik legmélyebb barlangja.

Az idei tábor fő feladatai:

- Njegos új részek további feltárása
- Jeges térképezés befejezése
- Dögös térképezés folytatás
- Milosevá gömbfotózás
- Pipás végponti meandernél továbbkutatás
- Stirovnik barlangjai
- Már bemért objektumok átvizsgálása, dokumentálása

A táborban minden, biztosítással rendelkező barlangász részt vehet. Jövő évben is megrendezzük, így ez egy biztosan tervezhető nyári program.

Információ, jelentkezés: <http://montenegro.barlang.hu/>

Olaszország

Helyszín: Canin-fennsík, Boegan katlan

Időpont: 2010. augusztus 14-29.

A Gortani Team által a 90-es évek végén elkezdett kutatás folytatása várható. A Gortani barlangrendszer feltárásán kívül a nyári hónapokban a környék jelentősebb barlangjaiban történő továbbjutás az elsődleges cél.

Az idei tábor fő feladatai:

- A Boegan-barlang, a Press- és a Presszó-barlang további feltárása
- Kataszterezés, új objektumok keresése a felszínen

A nomád körülmények között (hóolvadék, mint egyetlen vízszerezési lehetőség, áram hiánya, stb.) zajló táborban a kevés hely és technikai lehetőség miatt csak korlátozott számban lehet részt venni. Előny, ha az ember rendelkezik T2 tanfolyammal, mivel a jeges, kötelező alpesi barlangokban csak megfelelő felkészültséggel lehet kutatni.

Információ, jelentkezés: Börcsök Péter (borcsokpet@gmail.com)

Szlovénia

Helyszín: Kacna Jama

Időpont: 2010. augusztus 1-13.

A cseh barlangászokkal folytatott közös munka két évre tekint vissza. Azóta a Papp Ferenc Barlangkutató Csoport vezetésével évente többször tartanak közös táborokat, melyek a barlangban zajlanak. A 200 méter mély bejárati aknáat ugyanis fölösleges naponta kimászni, különös tekintettel arra, hogy a kutatási terület a bejáratától több kilométerre található.

Az idei tábor f feladatai:

- új részek felfedezése
- térképezés, fotózás
- barlangi bűvárok munkájának segítése

A tábort a Papp Ferencesek szervezik, így érdeklés esetén velük kell felvenni a kapcsolatot.

Információ: <http://www.pappferenc-bkcs.hu/>

Albánia

Helyszín: Harape hegység

Id pont: 2010. augusztus 1-7.

A területet 2006-ban keresték fel magyar barlangászok. Az utóbbi pár évben megtörtént a környék kataszterezése, s több barlangot is megkutattak. Elvben esély van egy 800-1000 méter mély rendszer megtalálására, de az utóbbi évek eredményei alapján ebbe a rendszerbe nem az eddig kutatott területen keresztül lehet bejutni.

Az idei tábor f feladatai:

- továbbjutás a Hiúz és Ötzi barlangokban
- kataszterezés
- új területek felkutatása

Az expedícióba elég nehéz bekerülni, ugyanis 15-17 embernél többen nem férnek el a táborhelyen. Általában meghívásos alapon lehet részt venni rajta.

Információ: Losonci Gábor (gabor.losonci@gmail.com)

Horvátország

Helyszín: Nova Krslja

Id pont: 2010. július 10-25.

A zágrábi DDISKF kutatócsoport idén Rakovica tartományban szervezte meg expedícióját, melyen magyar barlangászok is részt vettek. A Pro Natura Karszt-és Barlangkutató Egyesület és a Gerecse Barlangkutató és Természetvéd Egyesület tagjai utaztak az expedíció második hetére.

Az idei tábor f feladatai:

- a Suvaja-barlang összekötése egy másik (šnemtudomanevétő) barlanggal
- további járatok felfedezése Horvátország harmadik leghosszabb barlangjában, a Pankjov barlangban.

A tábor kiemelkedően eredményes volt (összesen 8 magyar barlangász vett részt a kutatásban, 2 kutyával), az összeköttetést sikerült megtalálni, és a Panjkov-barlang is 1,4 km új járattal bővült, így Horvátország második leghosszabb barlangjává lépett elő. A négy napig bivakoló barlangászok sok gyönyörű felvételt készítettek az új részből, cseppkőlefolysók, érintetlen tetarátamedencékkel, pizolitokkal. Sajnos időhiányában csak a főjáratot sikerült feltérképezni, így mind az oldalág, mind a végponti 40 méter magas teremmből induló négy járat még további kutatásra vár.

Az augusztus 20-i hétvégén a Suvaja-barlangban volt merülés és filmezés, valamint a felszínen újabb bejárat kutatása a Panjkov-barlanghoz a kutatás megkönnyítésére.

Az aktuális, féléves hétvégi eseményekhez limitált létszámmal lehet csatlakozni, érdeklődni az eszter.domina@gmail.com címen lehet.

A kutatótáborokról beszámolók a Hírmondó októberi számában!!!

Akire büszkék vagyunk

Dr. Barta Károly egyetemi adjunktus (SZTE Természeti Földrajzi és Geoinformatikai Tanszék), a mecseki kutatások egyik életrehívója, az SZKBE tagja; nős, három gyermek édesapja. Hobbija a hegymászás és a barlangászás.

Hogy kezdődött a Mecseki barlangkutatás még azelőtt, hogy megalakult volna az SZKBE?

- 1993-ban a szegedi József Attila Tudományegyetem földrajzos hallgatóiként Tarnai Tamással és Tamási Györgyivel a Mecsekbe utaztunk, ahol a felszínmorfológiát és a barlangokat tanulmányoztuk egy hétig. Itt tapasztaltuk meg, hogy mire jó az, amit az egyetemen tanultunk. Az elmélet és a gyakorlat egységes egészzé állt össze a fejünkben, és izgatni kezdte a fantáziánkat, hogy van itt egy potenciálisan feltárható barlang.

De miért éppen a Mecsek volt a célpont?

- Akkor már barlangásztunk, és számos barlangban jártunk az országban, de a Mecseket nem ismertük. Mindössze az Abaligeti-barlangról tudtunk. Tanárunktól, Jakucs Lászlótól kértünk tanácsot, hogy kihez forduljunk a Mecsekben. Így kerültünk kapcsolatba Vass Béla bácsival, aki a mecseki kutatások "nagy öregje". Akkor voltunk először a Szuadó-völgyben, ahol nagyon megragadott minket az aktív Szuadó-nyel. Akkor fogalmazódott meg bennünk, hogy jó volna visszajönni és kibontani.

Hirtelen jött a felfedezés vágya?

- Igen, ez megragadott minket, és fel akartuk tární a Szuadó-barlangot. 1994 szén az szi szünetben toboroztunk egy hatf s csapatot, kiköltöztünk a völgybe, és elkezdük bontani a nyel t. Eltereltük a patakot, és négy nap alatt három méterig jutottunk el a barlang kiásásában. De ekkor még nem jutottunk be a barlangba.

Mikor volt az igazi felfedezés?

- Decemberben visszamentünk, és akkor. A december 3-a végpontig jutottunk el. Ekkor már nem egy vizes lyukból szedtük a törmelékét, hanem egy valódi barlangjáratban voltunk.

Már ekkor jött az elhatározás, hogy létrehozzátok az egyesületet?

- Nem, ekkor még csak a JATE Barlangkutató Csoportot hoztuk létre. Így a hallgatói önkormányzathoz, ide-oda tudtunk pályázni. Eleinte csak a szerszámokat, ácsoló anyagot és a legszükségesebb eszközöket tudtuk megvenni. Majd 1995 nyarán megszerveztük az els nyári kutatótábort. Oda már lényegesen több felszerelés kellett.

1998-ban megalakult az SZKBE. 2003-ig igen aktívan vettél részt az egyesület életében, aztán mintha eltávolodtál volna t le. Miért?

- Mert megszülettek a gyermekeim, és a család került el térbe. De azért az utóbbi id ben egyre többet jártunk a családdal a Mecsekbe. S t, a Trió-barlangba már le is vittük a gyerekeket.

Hobbi? Az a hír járja, hogy a hegymászás lett az utóbbi id ben az igazi szerelem!

- Igen, az Alpok és a négyezres csúcsok: a Mont Blanc, a Weisshorn, a Monte Rosa, a Bernina. Örömmel tölt el, ha saját gyengeségeimet legy zve, az útközben adódó nehézségeket megoldva, akarater vel fölküzdhetem magam a négyezres hegycsúcsokra. De a barlangászás is megmaradt.

A barlangi kutatást végleg feladtad?

- Mint vezet vagy szervez igen, de a jöv ben is szívesen eljárók a táborokba, és segítek a munkában.

Kedvenc családi id töltésetek?

- Kirándulás a hegyekbe. A Mecsek, Börzsöny, Bakony, Zemplén, Pilis szerepel a kedvenc úti célok között. Az országon kívül pedig Erdélybe visszük legtöbbit a gyerekeket. A feleségem nagyváradi, az idén Gyergyóban és Csíkban voltunk. Sajnos megdöbbsent sötétség van sok magyarországi magyar fejében arról, hogy kik élnek ott. Fontos, hogy a gyerekek lássák, hogy ugyanolyan, s t sokszor sokkal különb magyarok mint idehaza.

Marosi Csilla és Chikán Gábor

Eltűnésünk a Bükkben

2010. áprilisában egy szokványos bükki barlangtérképez hétvégén kis híján barlangi mentés indult néhány kispajtásért. Szerencsére nem volt baj, de némi információhiány és félreértés igen.

Csilla

Megismerkedésünk után pár hónappal Gábor húsvét hétvégéjére barlangot térképezni készült a Bükkbe, de én nem tartottam vele, maradtam Budapesten. Mivel én is barlangászom, nem éreztem szükségét töviről hegyre kifaggatni, hogy kivel megy, mi a részletes program, milyen barlangokat térképeznek, stb.

Elvégre barátokkal, ismerősökkel megy, nem is elszőrös csinálgatják nekem akkor elég volt ennyi. Különben is: a Bükkben eddig csupán néhány barlangban voltam, azok minden bizonnyal már fel vannak térképezve, hiába is mondana

Kedvesem ismeretlen barlangneveket, nem lennék okosabb tőle, ő gondoltam.

Gábor

A Bükk három részén 5 barlang volt a listán, ebből mérünk fel annyit, amennyit sikerül. Egy alkalommal a felkészülés közben meg is említettem Csillának, hogy az egyik barlang a rendelkezésre álló adatok szerint kifejezetten omladékos. Nem lehet utólag rekonstruálni, de meglehet, hogy a tervezett barlangjainkról akkor csupán annyit hoztam szóba, és Csilla innentől már úgy emlékezett, hogy egyetlen (számára ismeretlen) barlang a cél, és pedig egy veszélyesen omladékos példány.

Csilla

Azt, hogy a barlang elég omladékos, akkor egyszer megjegyzésként könyveltem el, később viszont erre a kijelentésre alapoztam az aggodalmaimat.

Gábor

Péntek este vonattal, villamossal, autóbusszal utaztam Répáshuta melletti táborunkba, közben csaptam a fejemhez, hogy a telefonomat elfelejtettem feltölteni. Így szokásomtól eltérően kénytelen leszek nagyrészt kikapcsolva tartani, hogy a hétvégét kibírja, és használható legyen, ha szükségem van rá.

Csilla

Szombat reggel Gábortól válasz sms-ként azt az üzenetet kaptam, hogy most ébrednek a tábor z mellett. Hi-hi-hi, felébresztettem, pedig azt hittem, már barlangban vannak reggel 8-kor. Ez az üzenet azért volt lényeges, mert ebb l arra következtettem, hogy a táborhelyükön van térer . A következtetés abban a pillanatban helyes is volt.

Szombat délután, miután kijöttek a barlangból (Baka-barlang ó Gábor), jött egy kedves üzenet, este pedig Gábor fel is hívott. Néhány hónapja ó mióta egy párt alkotunk ó minden nap van köztünk egy-két sms üzenet, este pedig beszélgetünk is, ha éppen nem vagyunk együtt. Szombaton minden a bevett szokás szerint alakult.

Gábor

Vasárnap aztán a reggeli sms után lementünk a Balla-völgy aljába, ahol a Békás-nyel ben dolgoztunk. A munka végén viszont már nem tértünk vissza el z szálláshelyünkre, hanem a Békást kutató barlangászcsapat vendégszereteté elveztünk a Hór-völgyben. Kutatóházukat bemutatva külön elmesélték: csak külön eljárással lehet szükség esetén megoldani, hogy ó az általam használttól eltér szolgáltatónál ó legyen telefonhoz térer , mert anélkül itt bizony semmi. Nem is kísérleteztem hát a saját lemerüléshez tartó készülékemmel, így ezúttal az esti,

majd a reggeli üzenet is elmaradt. Igazán nem is éreztem át, hogy baj lehet egy sms elmaradása, ami indokolt volna egy hegymászást vagy kölcsöntelefon a szokásos üzenethez. Meg kell azonban jegyezni, hogy ha feltöltött telefonnal vágok neki a hegyeknek, akkor azt általában ilyen esetben is bekapcsolva tartom, és a néha mégiscsak meglév térer foszlányokon legalább egy-egy sms már elmehet, beérkezhet.

Tebe puszta, ahol nincs térer (Fotó: Chikán Gábor)

Csilla

Vasárnap a jó reggeltő üzenet után hiába vártam a délutáni sms-t, az esti telefonhívást, az elmaradt. Persze korábbi regék, mondák alapján tudtam, hogy a térképezést vezet Roki švadállató (bocs, Roki :-), vagyis sokszor hosszú órákon át dolgoznak. Gondoltam, most is elhúzódó m szakról van szó, de mire felébredek, biztosan érkezik válasz az érdekl d sms-emre. Válaszüzenet azonban hétf reggel sem volt, Gábor a telefonján sem volt elérhet . Pechemre reggel hatkor ébredtem, volt hát id m körmöt rágnií Számolgattam: a vasárnap reggeli legutóbbi üzenet óta majdnem 24 óra telt el.

Három héttel korábban egy mecseki kutatóhétvégén megmosolyogtam annak a lánynak a ó szerintem túlzó ó érzelmi kitörését, aki az egy órát kés párját várta vissza a barlangból. Nem akartam hát a túlságosan aggodalmaskodó barát n kategóriába felvételemet kérni, de Gábor "elt nése" mégis aggasztott...

Ennyire hosszú m szakot csak nem vezényel Roki. Vagy mégis? SZKBE-s kispajtás is jár(t) térképezni velem, ki kell t faggatni!

Az egyik lyuk a Pongor-tet oldalában (Fotó: Chikán Gábor)

Reggel nyolckor felhívtam Szaszát:

ó Mondd meg, Szasza, hány órás volt a leghosszabb m szak, amit lenyomtál Rokival? ó 12 órás. Tizenkét óra! Annál már sokkal több eltelt! Mi történhetett? Egy hosszú m szak után kijönnek a barlangból, elmennek a táborhelyre, lefekszenek, fáradtan nem sms-ezgetnek. De Gábor mindig bekapcsolva hagyja a telefont! Jaj, Istenem! Én meg nem érem el!

A telefont levihette a barlangba (ha valami történik, akkor legyen mir l segítséget kérni), és ott nincs térer . No de huszonsok órája ott volnának? Ha a táborhelyen pihennének, ott volna térer . A szombati sms bizonyítja. Jaj, Istenem! A barlang viszont omladékos. Jajjj, Isssteneem!...

Most hirtelen fontossá váltak azok a kérdések, hogy kivel is van a Kedvesem, és pontosan melyik barlangot térképezik? Szasza nem tudott választ adni, nevekkel segített, kiket kérdezhetek meg.

Kezd dött a nyomozó munka, Poirot-nak is becsületére vált volna. :-) A nyomozó munkáját segítette: Szasza, Mani és f leg Ország Jani. Pszichológiai tanácsadó: Sz ke Emília. A legtöbbet használt nyomozati eszköz egy mobiltelefon és egy számítógép internetcsatlakozással.

Az hamar kiderült, hogy kikkel mehetett Gábor (viszont egyikük sem volt telefonon elérhet), de hova?

Mivel a térképezést megbízás alapján végezték, kézenfekv volt, hogy faggassuk a megbízót. Jani felhívta a Bükki Nemzeti Park (BNP) illetékesét, t le öt barlangnevet tudtunk meg. Na de melyikben az öt közül? Ferenczy Gerg , a BNP barlangtani szakreferense elindult Miskolcra, hogy utánajárjon a dolognak. Közben Jani a barlangi ment ket is készenlétbe helyeztette. Húsvét hétf n ha "eseményhez" kellene kimenjenek, józanok legyenek! Azok lesznek, hiszen készenlétben vannak. Efel l megnyugtattam magam.

De melyik barlangban lehetnek az öt közül? Roki biztos megírta Gábornak, és én el is tudnám olvasni, ha bejutnék a lakásába. De kulcsom nincs oda. A hűgának biztos van, de hozzá

Hóvirág (Fotó: Chikán Gábor)

telefonszámot nem tudok. Az édesapja telefonja kikapcsolva. Megvan! Iwiw! Sajnos Gábor rokonainak az adatlapján senkinek nem volt elérhet telefonszáma. Végül az internetes tudakozóból megszereztem Gábor édesanyjának a számát. Sikerült meg is ijesztenem (pedig nem akartamí), aztán kiderült: húgáék nincsenek Budapesten, mindannyian Csopakon vannak, de ezek után máris indulnak Budapestre. Míg Ferenczy Gergő a Bükköt járja, addig én idegeskedem.

Majd rohanok a Gábor lakásába, egyszerre érkezünk az édesanyjával. A lift éppen most rossz, gyalogolunk a nyolcadikra. Egymást nyugtatjuk, és én nem tudom eldönteni, melyikünk aggódik jobbaní Felelemleti, hogy neki már már st ntek elő a gyerekei, de megkerültek. Biztos most sincs semmi bají

Csak az omladékos barlangot ne emlegette volna Gábor! Vagy ne lennék olyan biztos, hogy a táborhelyükön van térer !

Végre a számítógép el tt ülök, és az az e-mail is el kerül, amiben Roki részletezi, hogy melyik nap melyik barlangot tervezte térképezni. Küldöm is tovább Janinak.

Gábor

Hétf n az es s délel ttben nyugodtan pakolgatva felszerelésünket, Ferenczy Gergő egyszer csak gépkocsiján befutott táborunkba, és rögtön azzal köszönt ránk, hogy láthatóan megvagyunk, semmi bajunk. Aztán kiderült számunkra: valamelyikünk ismer se ó egy (úgy tudta) megbeszélte bejelentkezés hiányában ó riasztotta a barlangász-társakat, hogy csapatunk a Bükkben, egy számára ismeretlen barlangban bajba juthatott.

Csilla

Dél van. Hosszú, néma, de mégis beszédes percek telnek el, aztán magyarázkodásba fogokí Biztatom magam, hogy minden rendben lesz, és igazolni igyekszem döntésem helyességét és aggodalmam megalapozottságát. Csörren a telefon, Jani hív:

- Minden rendben, megvannak!!! Ferenczy Gergő ott van mellettük.

Irány a mosdó: most már b ghetek. Oldódik a feszültségí

Ha Gábor egész hétvégén nem jelentkezett volna térer híján, nem zavart volna. Az egyértelmű, de nem elégséges információk viszont cselekvésre készítettek.

Utólag is úgy érzem, hogy helyesen döntöttem. Azon információk birtokában, amelyek akkor rendelkezésemre álltak, most is így cselekednék. Ha csak fikarcnyi esélye is van annak, hogy társaink ott vannak egy omladék mögött, és emiatt nem jelentkeznek, inkább őszervezzünkő hűsvét hétf i programot a BNP barlangtani referensének és a barlangi ment knek, mintsem ne/késve nyújtsunk segítséget.

Ez persze nem jelenti azt, hogy ne érezném: volt egy kis döccen ebben a történetben.

Fontos, hogy adjuk tudtára annak, akinek leginkább kell (haver, barát, barátnő, testvér, stb.), hogy mikor, melyik barlangban vagyunk. Ha van felszíni ügyelet, tudjunk róla, adjunk hírt róla elérhetőségével együtt. Ha idközben új barlangi célpontot választunk, akkor értesítsük szeretteinket, és beszéljünk meg egy olyan időpontot, amikor biztosan lehetünk abban: lesz térer, röpködhetnek az sms-ek, telefonhívások.

A tanulság levonása után bízom abban, hogy a történetek ellenére Gábor marad a szokásos barátunk je van a kategóriában :-)

Kilátás a Pongor-tetőről a Kövekre (Fotó: Chikán Gábor)

2010. április 16.

Rendszeres egyesületi programok

1. Kúszó-mászó, kalandos és edző barlangtúrák:

Budapest, Mátyás hegyi-barlang

Kedd: haladóknak, 18.30-21.00, vezető : Novotnik Gergő

Szerda: kezdő-haladó, 18.00-21.30, vezető : Szigetvári István

Csütörtök: kemény edző túra, 18.00-21.00, vezető Szeredi Anna

2. Kötéltechnikai edzés: (igényesetén a készlet erejéig felszerelés kölcsönözhető)

Budapest, változó (barlangi és felszíni) helyszíneken:

Kedd: kezdő-haladó, 18.00-21.00, vezető : Szigetvári István

Előzetes jelentkezéssel!

Szeged, tornateremben és szabadban:

Szerda 18.00-21.00 vezető : Bauer Márton

Pécs: Jelenleg még nincs sem barlangi túra, sem kötelezés. **Várjuk a felajánlásokat és szervezői jelentkezését!**

Mecsek Háza

Barlangok világa kiállítás

Nyitva:

május 1-t 1 augusztus 31-ig, keddtől péntekig 10 órától 16 óráig, szombaton és vasárnap 10 órától 18 óráig, hétfő szünnap

Belépő díjak:

felnőtteknek: 300 Ft/f

diákoknak, nyugdíjasoknak: 200 Ft/f

Programok

barlangtúra: legalább 4 jelentkező esetén indul, díja 4500 Ft/f. A nyújtott szolgáltatás tartalmaz: 4 óra hosszú túrát túravezetővel, felszerelésekkel (overáll, kobak, lámpa, csizma).

rekeszpítés: csoportos program, 500 Ft/f, legalább 10 fő jelentkezése szükséges

MECSEK HÁZA szállásdíjai a 2010-es évre

TAGOKNAK:

Padlástér: **800 Ft** + 200 Ft/f tési díj/f /éjszaka

I. emelet: **1.000 Ft** + 200 Ft/f tési díj/f /éjszaka

Padlástér: **700 Ft** (munkaszakot nem teljesítőknak kutatóhétvége alkalmával)

Gondnoki: **3.500 Ft/f** /éjszaka

KÜLSŐS BARLANGÁSZOKAK:

Padlástér: **1.300** + 300 Ft/f tési díj/f /éjszaka

I. emelet: **1.500** + 300 Ft/f tési díj/f /éjszaka

Gondnoki: **3.500 Ft/f** /éjszaka

KÜLSŐS ÖKNEK:

Padlástér: **2.000 Ft** + 300 Ft/f tési díj/f /éjszaka

I. emelet: **2.000 Ft** + 300 Ft/f tési díj/f /éjszaka

Gondnoki: **3.500 Ft/f** /éjszaka

Megjegyzés:

- tagoknak számít az a személy, aki az év első negyedévében befizeti a tagdíjat, melynek összege 4.000 Ft/év.
- a főtési hozzájárulást október 15. és április 15. között kell fizetni
- 6 év alatti gyermek ingyen száll meg
- **az 1 éjszakára megszálló vendégeknek 200 Ft/f mosási felárat számolunk fel**
- a munkaszakúpon értéke 200 Ft

- 4 kupon beváltható 1 éjszakára a padlástérben (Kupon beváltható az I. emeleti szobákba vagy a gondnokiba is, de ebben az esetben az adott szállástípus díjának megfelelő érték kupont kell ellenértékként leadni.)
- Támogatói rendszer:
Bronz fokozatú (1000 Ft-1999 Ft támogatás havonta) támogatóink részére **négy**,
Ezüst fokozatú (2000 Ft-4999 Ft támogatás havonta) támogatóink részére **nyolc**,
Arany fokozatú (5000 Ft-9999 Ft támogatás havonta) támogatóink részére **húsz**,
Gyémánt fokozatú (10000 Ft havi támogatás felett) támogatóink részére **negyven** vendégéjszakát biztosítunk minden évben a padlástérben, vagy az I. emeleti szobák valamelyikében.

Az SzKBE illetékeseinek elérhetőségei

Tarnai Tamás elnök, ügyvezető elnök
 2234 Maglód, Majláth u. 44.
 Tel: 20/910-7762
 E-mail: ttarnai@freemail.hu

Bauer Márton titkár

1173 Budapest, Szürkebegy u. 73.
 Tel: 30/628-5500
 E-mail: kishanyas@gmail.com

Turi Barna ellenőrző bizottsági elnök
 7754 Bóly, Rózsa u. 41.
 Tel: 70/932-9079
 E-mail: turi.barna@gmail.com

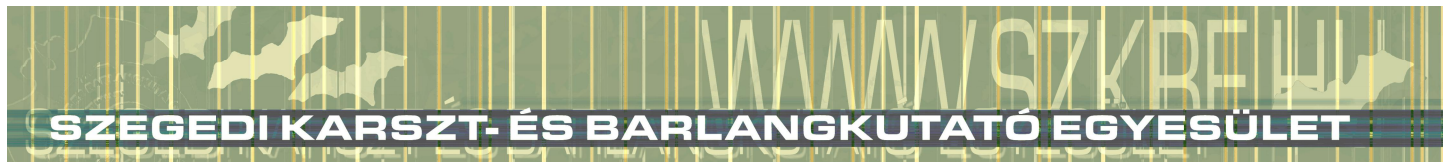

Majer-Vass Laura irodavezető,
pályázati vezető
7636 Pécs, Fagyöngy u. 30.
Tel: 30/375-1745
E-mail: majervasslaura@gmail.com

Tibáld Imre üzemeltetési vezető
7633 Pécs, Esztergár L. u. 2/4
Tel: 20/380-2064
E-mail: tibaldimre@opte.hu

Az SzKBE hivatalos elérhetőségei

Telefon: 06/72/598-036; 06/20/380-2064
Fax: 06/72/598-036
Honlap: www.szkbe.hu
E-mail: szkbe@szkbe.hu
Székhely/számlázási cím: 6723 Szeged, Szamos u. 6.
Telephely: 7677 Orfű, Barlangkutató u. 1.
Levelezési cím: 6701 Szeged, Pf. 1269
Bankszámlaszám: 57400097-10105577-00000000 Fontana Credit
Adószám: 18461709-1-06

Impresszum

SZKBE Hírmondó

38. szám

Kiadja a Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület

Levélcím: 6701 Szeged, Pf. 1269

E-mail: szkbe@szkbe.hu

Honlap: www.szkbe.hu

Főszerkesztő: Beregi-Nagy Edit

tel: 06-20-400-1347 mail: bereginagy@gmail.com

Szerkesztő: Marosi Csilla

Akik nélkül nem jött volna létre a 38. Hírmondó, avagy cikkíróink:

Bauer Márton, Chikán Gábor, Marosi Csilla, Kovács-Lukoczki Georgina

Ország János, Rostás Attila, Szeredi Anna, Szitner Zsuzsa, Tegzes Zoltán, Varga Karolina.

Felelős kiadó: Tarnai Tamás

KUPON

Akció

INFORMÁCIÓK ÉS JELENTKEZÉS:

Mecsek Háza
7677 Orfű, Barlangkutató u. 1.
szkbe@szkbe.hu,
info@mecsekhaza.hu
20/380-2064 vagy 72/598-036

A kupon készpénzre nem váltható.
Felhasználható: 2010. 12.31-ig.

Kalandos barlangtúra a Mecsekben!

*A kupon beváltásával 1000 Ft kedvezményt kapsz túránk
árából!!!!*

Gyere és túrázz velünk!

